

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΦΡ. 16
ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΦΡ. 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΑΘΗΝΗΣΙ ΟΔΟΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 29
Παρά τὸν σταθμὸν Σιδ. Ἀθ. Πειραιῶς

Η ΒΗΣΤΗΤΗΗ ΔΙΑ ΤΩΝ ΚΟΣΜΩΝ

ΤΟ ΠΥΡ

(συνέχεια καὶ τέλος)

Εὐρίσκονται λοιπὸν τὰ μόρια τῶν σωμάτων, εἰς διηλεκτὴ παλμικὴν κίνησιν καὶ κινουῦνται περὶ ἓν κέντρον ὡς καὶ οἱ πλανῆται ἢ θερμότης αὐξάνει τὰς μεταξὺ τῶν μορίων αὐτῶν ἀποστάσεις καὶ ἐπιταχύνει τὴν κίνησιν· συγκρατοῦνται δὲ ἐν ταῖς κινήσεσιν αὐτῶν ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἔλξεως, ἣτις συγκρατεῖ τοὺς κόσμους περὶ τὸν ἥλιον. Εἶνε δὲ τεράστιοι αἱ ἀποστάσεις αὗται ἐν σχέσει πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ μορίου. Ἐὰν ἡδυνάμεθα, ἐὰν ἡμεθα πεπροικισμένοι διὰ ἑκτῆς τινὸς ἢ ἑβδόμης μᾶλλον αἰσθήσεως, θὰ διαβλέπομεν διὰ μέσου τῆς πλακὸς ταύτης τῆς σιδηρᾶς, ὡς διὰ μέσου ὕελου, ἢ ἐποία καὶ αὐτὴν τὴν φυσικὴν διαφορὰν ἔχει ἀπὸ τὸν σίδηρον, ὅτι τὰ μόριά της εἶνε οὕτω κάτεσκευασμένα, ὥστε νὰ ἐπιτρέπωσι τὴν δι' αὐτῶν ἀντίληψιν τῆς διόδου τοῦ φωτός. Λέγοντες δὲ διαστολήν, ἐννοοῦμεν τὴν ἀπομάκρυνσιν ἀκέρμη τῶν μορίων τούτων ἀπ' ἀλλήλων, ἣτις ἐνεργεῖται τῇ βοήθειᾳ τῆς θερμότητος. Διὰ τοῦτο αἱ συναρμογαὶ τῶν σιδηρῶν ράβδων τῶν γραμμῶν εὐρίσκωνται εἰς ἀπόστασιν ἀπ' ἀλλήλων, ἵνα μὴ, διαστελλόμεναι τῇ βοήθειᾳ τῆς θερμότητος, κυρτοῦνται καὶ καταστρέφονται αἱ γραμμαί. Διὰ τοῦτο τὰ σιδηρᾶ ἐλάσματα τοῦ τσίγκου στερεοῦνται ἐπὶ τῶν στεγῶν κροφούμενα ἐκ τῆς μιᾶς μόνον πλευρᾶς, διότι ἄλλως θὰ ἐκυρτοῦντο καὶ θὰ κατεστρέφοντο. Καὶ τὸσον μεγάλως ἐνεργεῖ ἡ δύναμις αὕτη τῆς θερμότητος εἰς τὴν διαστολήν, ὥστε ράβδος σχετικῶς μικρά, ἐστηριγμένη μεταξὺ δύο τοίχων, κτισμένων ἐκ πλίνθων σιδηρῶν ἐν Ἀγγλίᾳ, τοὺς ἐκρήμισεν ἀπλῶς διαβραχεῖσα δι' ὑφάσματος, ἐμβυθισθέντος ἐν ζέοντι ὕδατι. Σήμερον δυνάμεθα νὰ τῆξωμεν πάντα σχε-

δὸν τὰ σώματα καὶ εἶνε κοινώτατον φαινόμενον δοχεῖον πλήρες τετηγμένου μολύβδου. Εἰς τὴν αὐτὴν δύναμιν, τὴν διαστολήν ὀφείλεται καὶ ἡ τῆξις. Ἀπομακρύνονται τὰ μόρια τοσοῦτον ἀπ' ἀλλήλων, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ συγκρατηθῶσιν ἐν στερεᾷ καταστάσει. Ἐὰν θερμάνωμεν ἔτι· τὸ πᾶν θὰ ἔξαφανιοθῆ εἰς ἀτμούς, διότι δὲν δύναται οὐδὲ ἐν ὑγρᾷ καταστάσει νὰ παραμείνη· τόση εἶνε ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν μορίων ἀπ' ἀλλήλων, οἱ δὲ ἀτμοὶ ψυχόμενοι βαθυμῶδον θὰ μεταβληθῶσιν εἰς στερεόν. Τὰ πλεῖστα τῶν σωμάτων δύναται νὰ λάβωσι τὴν ὑγρὰν κατάστασιν, ἀλλ' εἰς διαφόρους θερμοκρασίας.

★

«Ζηλότυπον τὸ θεῖον

καὶ τὰ βνηκόμενα δένδρα κεραυνοῖ».

Εἶδα τὸν κεραυνόν, ὅταν τὸ σύμπαν τρέμον ἐκλονίζετο ἐν σκοτεινῇ νυκτί, ὑπὸ τὴν ἀδάμαστον τῆς φύσεως χεῖρα. τὴν ὅποιαν, νόμοι ἀκαμπτώτεροι ταύτης ὤθουν· εἶδα τὸν κεραυνόν νὰ κτυπᾷ τὴν ὑπερήφανον δρῦν, συνήντησα τὸν κεραυνόν, ἐν ὑπερφυσικῷ μεγαλείῳ, νὰ διασχίζη τὴν ἀτμόσφαιραν μὲ ἀπείρους ἐλιγμούς. Ἦκουσα τὸν κεραυνόν καθαρίζοντα τὸν ἀέρα καὶ συνεσταλμένος τὸν παρηκολούθησα ἐκτρεπόμενον εἰς ἔργα τρελλῆς ἰσχύος. Δικαίως ὀκλάζει ὁ ἄνθρωπος, πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῶν μεγάλων τῆς φύσεως δυνάμεων! Ἐν ἀναστέρῳ νυκτί, ἡ κραυγὴ τοῦ κεραυνοῦ, μεταδίδεται ἀπὸ ὄρους εἰς ὄρος, τῆς ἀστραπῆς ἢ λάμψις φωτίζει τὰ ἀπώτερα στρώματα τῆς ἀτμοσφαιρας καὶ συντελεῖται τὸ μέγα τῆς φύσεως ἔργον!

Ὅταν ὁ ψυχρὸς βορρᾶς, ὁ ἐπιταχύνων τὴν ἐνέργειαν τῆς ζωῆς, πνέη προστριβόμενος ἰσχυρῶς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὅταν πικνοῦνται τὰ νέφη, ἐνεκα διαφόρων αἰτίων, φύξεων καὶ λοιπῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβο-

λῶν, ὅταν ὁ ξηρὸς ἀήρ διέρχεται ἀνωθεν τῶν ὑδατηρῶν ναμάτων τοῦ ὕδατος καὶ προκαλεῖ οὕτως ἐξάτμισιν τοῦ ὕδατος εἰς μέγαν βαθμόν, τότε ἰσχυραὶ καὶ μεγάλα ποσότητες ἠλεκτρισμοῦ μεταδίδονται εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν. Αὐτοῦ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἀποτέλεσμα εἶνε οἱ κερανοὶ καὶ τὰ πυρὰ τοῦ Σαιντ-Έλμ, αἱ φλόγες δηλαδή, αἱ ἐξερχόμεναι ἐν τῷ σκότει τῆς νυκτὸς ἀπὸ τὰς μεταλλικὰς λόγχας τῶν στρατιωτῶν, ἀπὸ τοὺς ἰστοὺς τῶν πλοίων (οἱ Διόσκουροι τῶν ἀρχαίων), ἀπὸ τὰς κόμας τῶν ἐν ταῖς μεσημβριναῖς χώραις ζώντων, ἀτινα ἀποτελοῦν ἀκίδας δι' ὧν ἐκρέει ὁ ἠλεκτρισμὸς κτλ. Ὁ φυσιοδίφης Forcal, ταξειδεύων ἐν καιρῷ ψυχροτάτῳ, εἶδε τὰς χεῖρας του καὶ τὰ ὦτα τοῦ ἵππου του καλυπτόμενα ἀπὸ φλόγας ἐλαφρὰ καὶ λαμπούσας. Πύρινοι σφαῖραι εἰσέρχονται διὰ τοῦ παραθύρου παίζουσι μὲ τὸ γένειον καὶ τοὺς πόδας τῶν ἐν τῷ δωματίῳ καθημένων καὶ ἐξερχονται, ἵνα ἐκραγῶσιν εἰς μυρία τεμάχια ἐν τῷ κήπῳ. Τεῖχοι ὀλόκληροι μετατοπίζονται εἰς ἀπόστασιν πολλῶν μέτρων ὅπως ἔχουσι καὶ ὅπως εὐρίσκονται, μεταλλικαὶ ἐπιφάνειαι συντήκονται εἰς μάζαν, κλεῖθρα διαρρηγνύνται καὶ καταστρέφονται τὰ ἔρμαρια, ὁ δὲ κεραυνὸς ἐξερχεται ἀφ' οὗ τρυπήσῃ τὴν ὑάλον ἐλαχίστην ὀπήν καὶ γεωμετρικῶς κυκλικήν. Ὁ Πλίνιος ἀναφέρει ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ὠπλίσαν τὸν Δία μὲ τὸν κεραυνὸν διότι ὑπέθετον, ὅτι οὗτος ἐξεπορεύετο ἀπὸ τὸν ὀμώνυμον τοῦ Διὸς πλανήτην. Οἱ Θραῖκες ἐτάσσοντο εἰς τάξιν μάχης καθ' ἣν ὦραν ἐκρότε ὁ κεραυνὸς καὶ διηύθυνον τὰ βέλη τῶν πρὸς τὸν οὐρανόν. Ὡ φιλοπόλεμοι, ἀτρόμητοι γενναῖοι ἡμιαλόγων ἀνθρώπων, τόση ἦτο ἡ κτηνώδης ἰσχύς των ὥστε ἐφρόνουν ὅτι ἠδύναντο νὰ πολεμήσουν καὶ μὲ τὴν φύσιν· προτιμώτερος, εὐγενέστερος, σοφώτερος ὁ σημερινὸς χωρικός, κρύπτεται ὅταν ὁ κεραυνὸς κροτῇ.

Πολλάκις ὡς τώρα, ἀνέφερα ὅτι τὸ ὀξυγόνον εἶνε τὸ κυριώτερον συστατικὸν τῆς γηίνης μας σφαίρας· τὰ 0,49 τῆς ὅλης γῆς, σχεδὸν τὸ ἡμῖον αὐτῆς, ἀποτελεῖται ἐξ ὀξυγόνου. Ἀπαντᾷται τοῦτο εἰς τὸν στερεὸν λίθον, ὡς καὶ εἰς τὸ ὕδωρ, ὡς καὶ εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς ὁποίας 0,21 ἀποτελεῖ τὸ ὀξυγόνον καὶ τὰ λοιπὰ 0,79 τὸ ἄζωτον. Τὸ ὀξυγόνον τοῦτο, ὅταν ὁ κεραυνὸς κροτῇ, ὅταν γίνεται ἠλεκτρικὴ ἐκκένωσις, συμπυκνοῦται καὶ μεταβάλλεται εἰς ἀλλοτροπικὴν τινα μορφήν, εἰς ἐνεργὸν ὀξυγόνον, τὸ ὄζον, τὸ ὁποῖον κατακαίει τοὺς ὀργανικοὺς μικροοργανισμούς. Τὰ μικρόβια πασῶν τῶν νόσων εἶνε οὐσαὶ ὀργανικαὶ δηλαδή ἀποτελοῦνται κατὰ τὸ πλεῖστον ἐξ ἀνθρακός· οὗτος καίε-

ται τῇ παρουσίᾳ τοῦ ἐνεργοῦ ὀξυγόνου, τοῦ ὄζοντος καὶ τὸ μικρόβια καταστρέφονται. Ἡ χολέρα ἦτις κατὰ τὸ 1854 ἐδεκάτισε τὰς Ἀθήνας, δὲν προσέβαλεν οὐδένα πλέον. τὴν ἐπαύριον τρομερὰς καταγίγδος, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἐπακολουθήσαντες κεραυνοὶ συνεπύκνωσαν τὸ ὀξυγόνον εἰς ὄζον, ὁπερ ἐφόνευσεν, ὅπο· δῆποτε καὶ ἂν εὔρε τὰ μικρόβια τῆς χολέρας.

Τὸν οὐρανὸν διαστέρου καὶ θερμῆς τοῦ ἔαρος νυκτὸς, περιτρέχουσι λαμπούσαι γραμμαί, διαυλακοῦσι φωτεινὰ σειρήνια, τὰ ὁποῖα μετὰ τὴν ἐξαφάνισίν των, ἀφίνουσιν ὀπισθεν αὐτῶν χρυσᾶ ἴχνη ὅμοια πρὸς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα, σελήνοφωτιστον νύκτα, παρακολουθοῦσι τὴν πρύμνην τοῦ πλοίου, γεννώμενα ἐπὶ τοῦ ἀτέρμονος ὕδατος ἵνα σβεσθῶσιν ἔπειτα καὶ νὰ μὴ ὑπάρχη, ἐκεῖ ὅπου αὐτὰ ἦσαν, τίποτε πλέον τοῦ ὅτι πρὶν τοιαύτη καὶ ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου· διασχίζει τὴν γῆν διὰ φωτεινοῦ φαινομένου, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον λαμπροῦ καὶ δὲν ὑπάρχει πλέον, ἢ δὲ ἐντύπωσις ἀναλόγως τοῦ φαινομένου παραμένει ἢ δὲν ὑφίσταται· πολλὰ φωτεινὰ φαινόμενα παρέρχονται ἀπαρατήρητα! Ἀπὸ τοὺς ἐν ἀποσυνθέσει εὐρισκομένους κόσμους, ἀπὸ τοὺς μικροὺς μεταξὺ Ἄρεως καὶ Διὸς πλανήτας, ἀπὸ τοὺς κόσμους αὐτοὺς ἐνθα εἶνε ἐλαχίστη ἢ ἑλίς τοῦ κέντρου, ὡς ἐκ τοῦ μικροῦ τοῦ ὄγκου τοῦ κόσμου ὅλου ἢ ἀπὸ ἄλλας πηγὰς καὶ ἐνεκεν ἄλλων αἰτίων, διαφεύγοντα κονιορτοῦ μέρια, διατρέχουσι τὸ διάστημα ἐλκόμενα πρὸς ἄλλα κέντρα. Συναντῶντα τὴν γῆν εἰσέρχονται εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν αὐτῆς καὶ ἐπειδὴ αὕτη εἶνε ὑλικὸν σῶμα αἰσθάνονται ἀντίστασιν τινα ἐλαττοῦται ἢ ἀρχικὴ ταχύτης των καὶ ἐπὶ τέλους διαπυροῦνται καὶ διακόπτουσι τὴν ἡρεμίαν οὐρανοῦ σκοτεινῆς νυκτὸς. Ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς γῆς ἐκτείνεται περὶ αὐτὴν κατ' ἄλλους μὲν σοφοὺς εἰς στρῶμα πάχους 80 χιλιομέτρων, κατ' ἄλλους 300 ὄλων χιλιομέτρων προσβαίνουσα ἀραιουμένη. Ὑπάρχει καὶ ἡ γνώμη τοῦ Cicero ὅστις φρονεῖ, ὅτι δὲν περατοῦται οὐδαμῶς ἡ γηίνη ἀτμόσφαιρα ἀλλ' ἐκτείνεται εἰς τὸ ἀπειρὸν ἀραιοτάτη (90.000 ἀραιότερα τοῦ ὕδρογόνου καὶ ἔχουσα κατὰ ταῦτα πάσας τὰς ιδιότητας τοῦ αἰθέρος τοῦ σώματος δηλαδή ἐκεῖνου τὸ ὁποῖον κατ' ἄλλους σοφοὺς πληροῖ τὸ σύμπαν διερχόμενον διὰ παντός σώματος καὶ μεταδίδον τὸ αἰσθημα τῆς θερμότητος καὶ τοῦ φωτός).

Διαυλακοῦσι λοιπὸν τὸν οὐρανόν, τοῦ πυρὸς διάφοροι μορφαί. Ὁ κεραυνός, ἡ βροντή, οἱ διάττοντες, τὸ βόρειον σέλας εἶνε ἐκφάνσεις αὐτοῦ. Κατὰ τὴν θεωρίαν τῶν Καθβαλιστῶν: Βασιλεύει πανταχοῦ τὸ πῦρ.

Φαινόμενον θαυμάσιον, ἀποστέλλον εἰς τὴν γῆν κύματα, δέσμας, στεφάνους φωτὸς χρυσοῦ, χρυσερυθροῦ, ἐρυθροπορφύρου, κυανοῦ θὰ ἀπαντήσῃ ὁ νυκτιπλανῆς ὀδοιπόρος, περιφέρων ἀνά τὰς βορείους χώρας, τὸ βῆμα του. Ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὸ ὁποῖον ἀκίνητος ἀποστέλλει εἰς τὴν γῆν τὰς ἀκτῖνας του, ὁ πολικὸς ἀστήρ, σημειῶν τὸ κέντρον τῆς κινήσεως ὄλων τῶν ἄλλων ἀστέρων ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο ὥρας τινὰς μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, λευκάρον φῶς αὐγάζει τὸν οὐρανὸν καὶ καθιστάμενον ἐντονώτερον ἀνέρχεται, ἀνέρχεται φθάνει εἰς ὕψος 30° γίνεται ἐρυθρόν, πορφυροῦν καὶ ἀποστέλλει γλώσσας χρυσοῦ πυρὸς πρὸς τὸ ζενίθ. Ἄλλοτε ἡμικύκλια, ἄλλοτε κύκλοι σχηματίζονται εἰς τὸν βόρειον οὐρανόν, ὅλα τὰ γεωμετρικὰ σχήματα ἀναπαρίστανται, ὅλος ὁ οὐρανὸς τοῦ βορρᾶ φλέγεται. Οἱ θεολογοῦντες φυσικοὶ παρεδέχθησαν πρὸς ἐξήγησιν τὴν θείαν πρόνοιαν, σκοπὸς τῆς ὁπείας, ὡς φαίνεται εἶνε διὰ τοῦ δακτύλου τῆς νὰ φωτίζη τοὺς νυκτοβίους τῆς γῆς τὸν ἠλεκτρισμὸν ἐνεκαθίδρυσαν ἄλλοι, ὁ δὲ φυσικὸς De Maillet ἐθεώρησεν ὅτι ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ ἡλίου, ὑπάρχει τὸ αἴτιον τοῦ βορείου σέλαος—ὡς ὀνομάζεται τὸ φαινόμενον τὸ ὁποῖον περιγράφωμεν.— Ὁ Patrin ἀναφέρει¹ ὅτι αἴτιον μὲν εἶνε ὁ ἠλεκτρισμὸς, ἀλλ' αἴτιον παρεκφεύγον ὡς συντελοῦν μόνον εἰς τὴν ἀνάφλεξιν τῶν ὑδρογονούχων ἀερίων τὰ ὁποῖα ὡς ἐλαφρότερα διὰ τῶν ἐτησίων ἀνέμων μεταφέρονται εἰς τὸν βόρειον πόλον, ἐκ τῶν τροπικῶν χωρῶν, ἐνθα ἐνεκα τῆς μεγίστης θερμότητος, ὑπερβολικὰ ἀναπτύσσονται.

Τὸ βόρειον σέλας ἀναφαίνεται πάντοτε εἰς τὰς βορείους χώρας, εἶνε ἐνίοτε ὀρατὸν μέχρι τῆς βορεινῆς Γαλλίας, σπανιώτατα φθάνει καὶ μέχρι τῆς Ἑλλάδος ἀμυδρὰ ἢ λάμψις του. Ἡρκει τοῦτο διὰ τὸ παρατηρήσῃ ὁ δαιμόνιος Ἀριστοτέλης, ὁ μόνος αὐτὸς πανεπιστήμων.²

Οἱ λαοὶ τοῦ βορρᾶ, συσχετίζοντες τὰ θαυμάσια τῆς φύσεως μὲ τὰ ἰδικὰ των πάθη, διαβλέπουσιν εἰς τὸ βόρειον σέλας, χοροὺς

¹ L'Éclair à Sophie τοῦ L. Aimé-Martin. Notes tome 3. De l'aurore boréale.

² Ὁ Ἀριστοτέλης ἦν τῶν μέγας πανεπιστήμων. Δὲν ὑπῆρξε κλάδος μαθησεως εἰς τὸν ὁποῖον νὰ ἔχουν ὀρισμένας γνώσεις οἱ ἄνθρωποι, καὶ δὲν τὸν ἠύρηνε καὶ δὲν τὸν ἐπλάτυνε φιλοσοφῶν. Σήμερον ἐπιζητεῖται μᾶλλον καὶ ἐπιβάλλεται, θὰ ἔλεγε τις ἢ ἀποκέντρως. Διὰ εὐδόκιμα ἀποτελέσματα πρέπει ἕνα καὶ μόνον κλάδον νὰ ἀκολουθήσῃ τις καὶ αὐτὸν νὰ προσπαθήσῃ νὰ ἀναπτύξῃ· δὲν δύναται σήμερον νὰ ὑπάρῃ νεώτερος Ἀριστοτέλης. Πολλοὶ τοῦ Ἀριστοτέλους αἱ πλάναι, ἀλλὰ πρὸ τῶν σοφῶν συμπερασμάτων του καὶ τῶν τελειοτάτων παρατηρήσεών του, ἐκπλήττονται μέχρι σήμερον οἱ σοφοί.

καὶ μάχας τῶν ἀερίων πνευμάτων, καθ' ὅσον αὐτοὶ εἶνε διατεθειμένοι εἰς χάρας ἢ εἰς πολέμους. Τὸ νὰ βλέπῃ τις εἰς πᾶν κάτοπτρον τὴν ἰδικὴν του μορφήν, εἶνε ἐγωισμὸς, καθὼς ἐγωιστικὸν εἶνε καὶ τὸ νὰ μὴ βλέπῃ τὴν μορφήν του εἰς οὐδὲν κάτοπτρον. Ἄλλ' ὑπάρχει ἐγωιστικώτερον ζῶον ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον; Ὡς χθὲς ἡ ἀνθρωπότης παρεδέχετο ὅτι περὶ τὴν κοιτίδα τῆς, περὶ τὴν ὁποίαν ὁ ἄνθρωπος εἶνε προσκεκολλημένος ὡς τὰ ἀόρατα μέρια τῆς κόνεως ἐπὶ τοῦ πορτοκαλλίου, περὶ τὸ σφαιρίδιον αὐτό, τὴν γῆν, στρέφεται τὸ σύμπαν, παρεδέχετο τοῦτο λέγει ὁ Συρανὸς δὲ Μπερζερὰκ καὶ εἶνε τὸ αὐτὸ ὡς νὰ παραδέχεται, ὅτι δὲν εἶνε ἡ σοῦβλα, ἡ στρεφομένη μετὰ τοῦ ὀρνιθίου, ἀλλὰ περὶ αὐτὴν στρέφεται ἡ πυρὰ ἢ ἑστία, τὸ δωματίον καὶ ἡ οἰκία ὀλόκληρος. Οἱ ὀπαδοὶ τῆς θρησκείας τοῦ Βουδδα παραδέχονται, ὅτι ὁ θεὸς των Βισνοῦ—σωτὴρ διατηρητῆς, ὄρα τὴν «βαλαδάτα πουράνα»—ἐννεάκις ἤδη ἐνεσαρκώθη εἰς ἄνθρωπον καὶ θὰ ἐνσαρκωθῇ καὶ τὴν δεκάτην φοράν ἵνα σώσῃ τὸ Βουδδωνύμιον πλήρωμα. Ὅλοι οἱ λαοὶ εἰς πᾶσαν τρικυμίαν, εἰς πᾶν βίαιον φυσικὸν φαινόμενον, διαβλέπουσι τὴν ὀργὴν τοῦ θεοῦ ἐναντίον των, καὶ οἱ λαοὶ τοῦ βορρᾶ, χαίροντες ἐθεώρουν καὶ τοὺς κατοίκους τοῦ ἀέρος χορεύοντας, πολεμοῦντες ὠπλιζόν τοὺς θεοὺς των μὲ τὰ βέλη τοῦ πολέμου. Τοιοῦτος ὁ ἀγροῖκος ἄνθρωπος!

Ὁ Ἡφαίστος ἐν τῇ Αἴτνῃ ἄς κατασκευάζῃ τὸν κεραυνὸν τοῦ Διὸς· παρήλθον οἱ χρόνοι καὶ αἱ μυθολογίαι ἔπαυσαν νὰ εἶνε πιστευταί· ἤδη ὁ Ἐμπεδοκλῆς, ἀναζητῶν ἄλλον σοφώτερον λόγον, κατακρημνίζεται ἐν τῇ Αἴτνῃ καὶ ἀπὸ τῆς φοβερᾶς ταύτης πτώσεως παρήλθον αἰῶνες, αἰώνων. Τὰ τέσσαρα στοιχεῖα τοῦ Ἐμπεδοκλέους: πῦρ, ἀήρ, γῆ, ὕδωρ, τὰ ὁποῖα παρήγαγον τὸν Σφαῖρον ἐντὸς τοῦ ὁποῖου εἰσχωρήσαντα, τὸ Νετκος τὸν διέλυσε καὶ ἡ Φιλότης τὸν ἀνέπλασε, εἶνε τῆς ἀτομικῆς θεωρίας τῆς σήμερον τὰ σπέρματα. Τὰ βιώσιμα ζῶα τὰ ὁποῖα ἐπέζησαν μετὰ τὴν πρώτην ἀποσύνθεσιν καὶ τὴν ἀνάπλασιν τοῦ Σφαίρου, τὰ ὁποῖα διεμορφούντο εἴτα εἰς βαθμηδὸν ἀνώτερα ζῶα, εἶνε τῆς θεωρίας τοῦ Ντάρβιν τὰ σπέρματα.¹ Τοῦ κεντρικοῦ τῆς γῆς πυρὸς ἀποτέλεσμα, περὶ τὰ πεντακόσια ἡφαίστεια περικυκλοῦσι τὸν ἰσημερινόν, κατὰ μῆκος τῶν ἀκτῶν. Πλεῖστοι ὑπάρχουσιν ἐξηγήσεις καὶ πλεῖστοι σοφοὶ ἐζήτησαν τὸν λόγον διὰ τὸν ὁποῖον

¹ Φιλοσοφία τῶν Ἀρχαίων, Ἄντ. Κουτσουβέλη. § 6. Ἐμπεδοκλῆς. Ἀριστον βοήθημα διαγράφων, ἐν ὑπερόχῳ καὶ συντόμῳ γλώσσῃ, τὰ περὶ τὰ φιλοσοφικάματα τῶν ἀρχαίων.

τὰ ἡφαίστεια εἶνε περί τὸν ἰσημερινὸν δια-
 τεθειμένα καὶ παρὰ τὴν θάλασσαν. Ἀποδί-
 δουσι τὸ αἴτιον τῶν ἐκκρήξεων αὐτῶν εἰς
 τὴν θάλασσαν ἐρχομένην εἰς ἐπαφὴν μετὰ
 τῆς θερμότητος τῶν βαθυτέρων στρωμάτων
 τῆς γῆς, τῆς γηγενοῦς θερμότητος, ὁπότε
 λαμβάνει χώραν βία αἰετῶν τοῦ θα-
 λασσοῦ ὕδατος· ἄλλοι εἰς τοὺς πυρίτας ἄλ-
 λοι εἰς τὴν τύρφην καὶ ἄλλοι εἰς πολλαπλᾶ
 αἴτια, ὡς εἰς ρητίνας καὶ λοιπά. Τὸ πῦρ τὸ
 ὁποῖον προσφάτως ἔθαψε τὴν Μαρτινίκαν,
 βασιλεῦει πανταχοῦ. Εἰς τὰ ὕψη τῆς
 ἀτμοσφαιρας θὰ συναντήσωμεν τὰς βολίδας,
 εἰς τὸ βάθος τοῦ ὠκεανοῦ θὰ συναντήσωμεν
 τοὺς ἰχθεῖς ἐκείνους, οἵτινες πρὸ τῶν ὀφθαλ-
 μῶν φέρουσι φωτεινὸν σημεῖον διὰ νὰ βλέ-
 πουν καὶ νὰ διαπορεύωνται ἐντὸς τῶν βαρᾶ
 θρων εἰς τὰ ὁποῖα ζοῦν. Ἐχοῦσι τὸ σῶμα
 πλασμένον ἵνα ὑψίσταται τὴν πίεσιν ὄλων
 τῶν ἐπικαθημένων στρωμάτων τοῦ ὕδατος
 καὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἔχοῦσι τὸν λύχνον,
 ὅστις φωτίζει τὰς κοπιώδεις πορείας τῶν
 ἄλλοι ἰχθεῖς σελαγίζοντες ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς
 ἐπιφανείας, παρέχουσι φωφορίζον θέαμα εἰς
 τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ ναυτίλου.

Ἡράκλειτος ὁ Ἐφέσιος ἔλεγεν ὅτι: ἐκ
 πάντων ἐν καὶ ἐξ ἐνὸς πάντα καὶ ὡς
 τοιοῦτον ὑπεννόει τὸ πῦρ, τὸ αἰεζῶν τὸ
 ὁποῖον ἐνεψύχου τὸ πᾶν, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου
 ἐστηρίζετο ὁ κόσμος τοῦ Ἡρακλείτου ὀλό-
 κληρος. Ἄλλοι φιλόσοφοι ἐθεώρησαν τέσ-
 σαρα τὰ τὸν κόσμον ἀπαρτίζοντα στοιχεῖα:
 τὸ πῦρ, τὴν γῆν, τὸν ἀέρα, τὸ ὕδωρ. Ἡ
 νεωτέρα ἐπιστήμη καταργήσασα τὰ τέσσαρα
 ταῦτα στοιχεῖα ἀνεῦρεν ἑβδομήκοντα ὀκτὼ
 ἄλλα, ἀπαρτίζοντα ἐν πλείστοις συνδυασμοῖς
 τὸ σῶμα, μεταξὺ τῶν ὁποίων: τὸ δευτέ-
 ρον κυριώτερον συστατικόν, τὸ ὕδρογόνον,
 τὸ ἄζωτον, τὸν ἀνθρακᾶ συστατικὰ δευτε-
 ρεύοντα.

Ὅταν ἡ γῆ ἔχη ἐστραμμένον πρὸς τὸν
 ἥλιον τὸ ἄλλο ἡμισφαίριον, τὸ ἐκ διαμέτρου
 ἀντίθετον ἐκείνου ἐπὶ τοῦ ὁποῖου εὐρισκό-
 μεθα, τὰ ἐρέβη τῆς νυκτὸς ἀπλοῦνται ἐπὶ
 τῆς φύσεως. Τὰ φυτὰ κοιμοῦνται τὰ ἀνθη-
 τῶν κλείουσι τὰ πέταλα τῆς στεφάνης, τὰ
 ζῶα βυθίζονται εἰς τὸν ὕπνον, τότε ἀναδύ-
 εται ἀπὸ τὰ κύματα τοῦ ὀρίζοντος χρυσολευ-
 κος ἡ σελήνη καὶ διαχέει τὴν ὠχρὰν λάμψιν
 τῆς ἐπὶ τῆς κοιμημένης φύσεως. Πλανήτης
 καὶ αὐτὴ δορυφόρος, δηλαδή περιστρεφόμενη
 περὶ τὴν γῆν καθὼς αὕτη περιστρέφεται περὶ
 τὸν ἥλιον, ἀπέχουσα ταύτης 93,000 λεύ-
 γας, λαμβάνει τὸ φῶς ἐκ τοῦ ἡλίου καὶ ἀν-
 τανακλᾷ αὐτὸ εἰς τὴν γῆν. Φωτίζει τὰς
 νύκτας τὰς γηίνους, ὅπως καὶ τὸ ἐκ τῆς
 γῆς ἀνακλῶμενον ἡλιακὸν φῶς, φωτίζει τὰς

μακροτάτας νύκτας τῆς σελήνης ἡ γῆ· μα-
 ῶς πελωρία σελήνη τετράκις μεγαλειτέρα καὶ
 φωτεινότερα ἐκείνης ἡ ὁποία μᾶς φωτίζει.
 Οἱ ἐγώιστοι κάτοικοί της, ἐὰν ἔχη κατοίκους,
 θὰ εἶνε βέβαιοι ὅτι ἡ γῆ καὶ ὁ ἥλιος περι-
 στρέφονται περὶ αὐτοὺς καὶ ὄχι τὸ ἀγαπητόν
 τῶν ἐνδιαίτημα: θὰ ἐλιθοβολήθη ἴσως, ὁ πρῶ-
 τος ὑποστηρίξας τὴν κίνησιν τῆς σελήνης,
 ὑπὸ τῶν Σεληνιτῶν.

Αἱ κηλίδες αἱ ἐπὶ τῆς σελήνης παρατη-
 ρούμεναι εἶνε κοιλάδες τῆς σφαίρας, βαθῆ
 ἀμμόσπρωτα, ἴσως πεδία ἐπὶ τῶν ὁποίων ρί-
 πτουσι τὴν σκιάν των, ὑψαύχονα ὄρη· αἱ θά-
 λασσαι τῆς γῆς ὡς ἀπορροφῶντος τοῦ ὕδα-
 τος περισσότερον ἀπὸ τὴν ξηρὰν φῶς, θὰ
 φαίνονται ἐκ τῆς σελήνης ὡς κηλίδες σκοτει-
 ναί.

Δὲν εἶνε δὲ ἡ θερμότης παρακολούθημα
 πάντοτε τοῦ πυρός· αἱ θερμαὶ τῶν ἡλιακῶν
 ἀκτίνων δὲν παρακολουθοῦσι τὰς φωτεινάς, ὡς
 τοῦτο ἀπέδειξε τὸ φάσμα τοῦ πρίσμα-
 τος. Ἡλιακὴ ἀκτὶς διερχομένη διὰ ὑαλίνου
 πρίσματος, διαθλάται καὶ ἀποτελεῖ σει-
 ρὰν ἑπτὰ χρωμάτων, ἐκείνων τὰ ὁποῖα παρα-
 τηροῦνται καὶ εἰς τὸ οὐράνιον τόξον, ἀποτέ-
 λεσμα κοί τοῦτο τοῦ ἡλιακοῦ φωτός ὡς θὰ
 ἴδωμεν. Τὸ ἐρυθρὸν παρακολουθούμενον ἀπὸ
 τὸ χρυσοῖον, τὸ κίτρινον, τὸ πράσινον, τὸ
 ἀνοικτοκίανον τὸ βαθυκίανον, τὸ ἰόχρουν
 διαχωρίζονται καὶ διαγιγνώσκονται ὅτι ἐμπε-
 ριέχονται ἐντὸς τῶν λευκῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων
 ἐν ταῖς ὁποῖαις ἐννοούμενα ἀποτελοῦσι τὸ
 λευκὸν φῶς. Ὁ Herchel παρετήρησεν ὅτι
 τὸ φάσμα αὐτὸ δὲν εἶνε πανταχοῦ τῆς αὐ-
 τῆς θερμότητος, μεταφέρων θερμόμετρον δι'
 ὄλων τῶν χρωμάτων ὁπότε παρετήρησεν ὅτι
 παρὰ τὰς ἐρυθρὰς ἀκτίνας καὶ ἐκείθεν ἀκόμη
 πρὸς τὸ σκοτεινόν, παρὰ τὸ ἐρυθρὸν εἶνε τὸ
 θερμότερον μέρος τοῦ πρίσματος. Ἐκεῖ διε-
 θλάσθησαν αἱ θερμαὶ ἀκτίνες, αἵτινες οὕτω ἀπε-
 δείχθη ὅτι δὲν εἶνε ἀχώριστοι τοῦ φωτός, δὲν
 εἶνε τοῦ φωτός παρακολούθημα. Ἀλλὰ μὴ τὸ
 πολὺ φῶς τοῦ βολταϊκοῦ τόξου (ἡλεκτρικοῦ
 φωτός), πρὸς τὸ ὀλίγον τοῦ ἀεριοφωτός, δυσα-
 νάλογα πρὸς τὴν ἐξ αὐτῶν θερμότητα, δὲν
 εἶνε ἀπόδειξις τοῦ χωρισμοῦ τούτου; Ἀνε-
 φερα προηγουμένως ὅτι τὸ ἡλιακὸν φῶς βοη-
 θεῖ τὴν καλουμένην χημικὴν συγγέ-
 νειαν καὶ δύναται νὰ ἐνώσῃ δύο διάφορα
 σώματα, ὡς τὸ ὕδρογόνον καὶ τὸ χλώριον,
 δι' ἐκπυροστροφῆς μάλιστα. Αἱ ἀκτίνες
 αἱ βοηθοῦσαι τὴν χημικὴν συγγένειαν δια-
 θλῶνται πρὸς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ ἡλιακοῦ
 φάσματος πρὸς τὰς ἰόχρους ἀκτίνας καὶ πέ-
 ραν αὐτῶν.

Θαυμάσιον φαινόμενον, σύμβολον τῆς εἰ-
 ρήνης, ἀναφαινόμενον συνήθως μετὰ τὴν

βροχὴν, τὸ οὐράνιον τόξον καὶ αὐτὸ εἶνε τοῦ
 ἡλιακοῦ φωτός ἀποτελέσμα. Ὅπως διὰ τοῦ
 πρίσματος χωρίζονται αἱ ἡλιακαὶ ἀκτίνες εἰς
 τὰ ἑπτὰ χρώματα, οὕτω καὶ προσπίπτουσαι
 ἐπὶ τῶν σταγόνων τοῦ ὕδατος τὸ ὁποῖον
 ἔχει κατόπιν τῆς βροχῆς ἐπικαθῆσθαι εἰς τὰ
 φύλλα, χωρίζονται καὶ ἐμφανίζεται εἰς τὸν
 οὐρανὸν τὸ θαυμάσιον τόξον, τὸ σύμβολον
 τῆς γονιμότητος. Ζουνάρι τῆς καλο-
 γρηᾶς τὸ ὀνομάζουσι οἱ χωρικοὶ μᾶς καὶ
 διακρίνουσι εἰς αὐτὸ τρία χρώματα: ἐρυθρὸν,
 κίτρινον, κυανοῦν προηγνύοντα ἀφθονίαν
 οἴνου, ἐλαίου καὶ οἴτου. Ἐνίοτε διπλοῦν οὐ-
 ράνιον τόξον ἀναφαίνεται, τὸ ἐν ἐντὸς τοῦ
 ἄλλου, ὀφειλόμενον καθὼς καὶ τὸ ἀπλοῦν, εἰς
 τὴν σχετικὴν θέσιν τοῦ ἡλίου, ἡ περιγραφή
 καὶ ὁ καθορισμὸς τῆς ὁποίας ὑπερβαίνουσι
 τὰ ὄρια τοῦ παρόντος ἄρθρου. Κάποτε καὶ
 ἀπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης δύναται νὰ ὑπάρῃ
 οὐράνιον τόξον σπανίως ὅμως, σπανιώτατα δὲ
 τὸ τοιοῦτον τόξον νὰ εἶνε διπλοῦν. Ὅταν
 κατὰ τὰ 1307 οἱ Ἑλβετοί, ἀπεφάσισαν νὰ
 ἀποσεισῶσι τὸν ζυγὸν τῶν ἐπάρχων τοῦ βα-
 σιλέως Ἀλβρέχτου συνήχθησαν μίαν ἐσπέ-
 ραν σεληνοφώτιστον εἰς κοιλάδα παρὰ τὴν
 λίμνην Φειρβαλδοτάτην· πρῶτοι ἐφθασαν οἱ
 τοῦ Οὐντερβάλδεν κάτοικοι. Μετ' ὀλίγον
 ἄνωθεν τῆς λίμνης ἀνεφαίνετο οὐράνιον τό-
 ξον ὀφειλόμενον εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης καὶ
 ἄνωθεν αὐτοῦ ἕτερον τόξον χλωμότερον τοῦ
 πρώτου κάτωθεν δὲ τοῦ οὐρανοῦ τούτου
 πλαισίου ἐφάνη αἴφνης τὸ σκάφος τοῦ Σταυ-
 φάχου τὸ φέρον τοὺς ἐκ Σβύτς ἐπαναστάτας.
 Ἡ ἴρις ἐκείνη ἡ διπλὴ ἐθεωρήθη τότε εὐ-
 νοϊκὸν σημεῖον διὰ τὴν ἐπανάστασιν, δὲν ὀ-
 φείλεται ὅμως εἰς αὐτήν, οὐδὲ θὰ ἐπετύγ-
 χανεν ἡ ἐπανάστασις καὶ δεκαπλῆ ἴρις ἂν ἀν-
 εφαίνετο ἐὰν ὁ Γουλιέλμος Τέλλος δὲν δι-
 ηύθυνε τὸ φονικὸν τόξον του κατὰ τοῦ ἐπάρ-
 χου Γέολερ τὴν 18 Νοεμβρίου 1307 ἀξιο-
 σημειωτὸν ἡμέραν διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς
 Ἑλβετίας.

Ἀλλὰ πῶς μεταδίδεται ἡ θερμότης; πῶς
 σῶμα εὐρισκόμενον εἰς ἀπόστασιν 37 ἑκατομ-
 μυρίων λευγῶν ἀπὸ τῆς γῆς ὡς ὁ ἥλιος ἐκ-
 πέμπει μέχρις ἡμῶν τὸ φῶς καὶ τὴν θερμότη-
 τά του; Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐλύθη αὐθαιρέ-
 τως ὑπὸ τῶν φυσικῶν διὰ τῆς παραδοχῆς
 ρευστοῦ τινος μὴ ἔχοντος οὐσίας, οὐδὲ
 βάρους τοῦ αἰθέρος, ὅστις εἰσχωρεῖ μεταξὺ
 τῶν μορίων τῶν σωμάτων καὶ πληροῖ τὸ σῶ-
 μα. Ἡ τολμηρὰ αὕτη ὑπόθεσις τοῦ Des-
 cartes, ἡτις ἔχει τὸ εὐτύχημα νὰ ἐξηγῇ πάν-
 τα τὰ φωτεινὰ καὶ θερμαντικὰ φαινόμενα ἐπο-
 λεμήθη ἀνεπιτυχῶς ἀπὸ τὸν Νεύτωνα καὶ
 ἐσχάτως ἀπὸ τὸν Clerk. Ὁ Descartes καὶ
 μετ' αὐτοῦ τὸ πλεῖστον τῶν φυσικῶν φρο-

νοῦν ὅτι ἡ θερμότης καὶ τὸ φῶς ὀφείλονται
 εἰς παλμικὴν κίνησιν τῶν μορίων τοῦ αἰθέ-
 ρος· ἐὰν δηλαδή σῶμα τι εἶνε θερμὸν ἢ φω-
 τεινὸν τὰ μόρια τοῦ εὐρίσκονται εἰς εἶδος
 τρομώδους κινήσεως, ἡτις μεταδίδεται εἰς τὰ
 περὶ αὐτὸ μόρια τοῦ αἰθέρος τὰ ὁποῖα δι'
 ἀλληλουχίως κινήσεων τὴν μεταδίδουν εἰς τὰ
 περὶ αὐτὸ σῶματα. Ὁ Νεύτων ἔλεγε· ὅτι
 σῶμα θερμὸν ἢ φωτεινὸν ἐκπέμπει λεπτεπί-
 λεπτα μόρια ἀβαρέστατα ἐκ τῆς οὐσίας του
 τὰ ὁποῖα συναντῶνται τὰ ἄλλα σῶματα θερ-
 μοῦνται αὐτὰ ἢ θεωρεῖται ὅμως αὕτη ἐγκα-
 τελείφθη διότι ὅσονδήποτε ἀβαρῆ καὶ ἂν ὑπο-
 τεθῶσι τὰ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἐκπεμπόμενα μό-
 ρια, διατρέχοντα τὴν ἀπόστασιν τῶν 37000
 000 λευγῶν τὰ ὁποῖα μᾶς χωρίζουν ἀπ'
 αὐτοῦ θὰ ἀπέκτων τοιαύτην ἐνέργειαν, ὥστε
 νὰ κατακεραυνοβολῶσι καὶ νὰ κατακαίωσι
 πᾶν ὅ,τι θὰ συνήντων. Ὁ Crouke, ἀντὶ τοῦ
 αἰθέρος, παραδέχεται ὅτι τὸ σῶμα πληροῦ-
 ται ὑπὸ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος ἐλαχίστης πυ-
 κνότητος, ἔχοντος τὰς αὐτὰς ιδιότητας μὲ
 τὸν αἰθέρα πρὸς τὸ παρὸν ὅμως πάντες οἱ
 φυσικοὶ ἐξηγοῦσι τὰ φαινόμενα διὰ τῆς ἐπι-
 κρατοῦσης θεωρίας τοῦ Descartes.

Εἶνε κοπιώδης ἀναμφιδόλως ἡ ἀνάγνωσις
 ἄρθρου ξηροῦ καὶ κοσμομένου μόνον ἀπὸ ὀ-
 ρους ἐπιστημονικοῦς, ὡς τὸ παρὸν, ἀλλ' ἐξ
 ἀντιθέτου, εἶνε τόσον ἀπαραίτητοι αἱ γνώ-
 σεις αὐταί, τόσον ἀνθρώπος μὴ γνωρίζων
 πόθεν τοῦ παρέχεται ἡ ζωὴ. εἶνε ἀνθρώπος
 ἀπάθων πρὸς τὰ σημερινὰ κοινωνικὰ περιβάλλ-
 λοντα, ὥστε δὲν ἐδίστασα, ναὶ μὲν νὰ μὴ
 μακρολογῶ, ἀλλὰ καὶ ἐν ἀπλότητι τῇ ἐλα-
 χίστη νὰ ἐκθέσω τὰ πράγματα, κοπιᾶσας ὑ-
 περβολικά, ἵνα δώσω εἰς αὐτὰ ὅσον τὸ δυνα-
 τὸν μορφήν εὐλήπτου. Οἱ ἄνθρωποι ἐκείνοι
 τῶν ὁποίων μοναδικὸς σκοπὸς ἐπὶ τῆς ζωῆς
 εἶνε νὰ τρώγουν, νὰ τιμῶνται καὶ νὰ πλου-
 τοῦν, ἂς παρέρχωνται τὰ τοιαῦτα ἄρθρα, τὰ
 ὁποῖα ἐλάχιστα θὰ προσθέσουν εἰς τὴν ὑλι-
 κὴν ζωὴν των καὶ ἂς φυτοζωῶσιν ἐν τῇ ἀ-
 γνοίᾳ καὶ ἂς μὴ διανοίγηται δι' αὐτοὺς ἀκρα-
 τις τοῦ πέπλου, ὅστις σκεπάζει τὸ μυστηριώ-
 δεσ ἀπειρον ἵνα τοὺς ἐπιτραπῇ νὰ διεισδύ-
 σωσι διὰ βλέμματος ἐρευνητικοῦ εἰς τῆς ἀλη-
 θείας τὸ ἄγνωστον. Ἐκείνοι, ἐξ ἐναντίου,
 οἵτινες δὲν θεωροῦσι, ἀπαραίτητον τὴν ἀπό-
 κτησιν περιττοῦ πλούτου ἀρκούμενοι εἰς τὴν
 εὐμάρειαν, ἐκείνοι οἵτινες κατὰ τὰς βραχείας
 ἢ μακρὰς ὥρας τῆς ἀποστροφῆς τοῦ βλέμ-
 ματός των ἀπὸ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ἀρέ-
 σκονται νὰ διατριβῶσι μεταξὺ τῶν βιβλίων
 των ἢ νὰ μελετῶσιν ἐπὶ τοῦ ἀνοικτοῦ βι-
 βλίου τῆς φύσεως, διερχόμενοι ἡδονικὰς ὤ-
 ρας παρὰ τὸν φακὸν τοῦ τηλεσκοπίου ἢ τοῦ
 μικροσκοπίου των καὶ ζῶσιν αὐτοὶ ἀληθῶς,

αὐτοὶ ἀπολαμβάνοντες τὴν εὐτυχεστέραν ζωὴν, δοκιμάζοντες τὰ περισσώτερον συγκινοῦντα τὴν ψυχὴν μυστήρια, προετοιμάζουσι τὴν ψυχὴν τῶν δι' ἄλλην ζωὴν ἀυλωτέραν, τὴν ὁποῖαν θὰ ζήσωσιν ἀπαλλαγέντες τῶν δεσμῶν τὰ ὁποῖα τοὺς συνέχουσι μετὰ τὴν γῆν. Αὕτη πρέπει νὰ εἶνε ἡ ἀληθὴς καὶ τιμῶσα αὐτὸν προσπάθεια τοῦ κατοικοῦ τῆς γῆς, πρέπει δηλαδὴ νὰ προσπαθῆ νὰ εὐρύνη τὸν οὐρανὸν τῆς ψυχῆς του τόσον, ὅσον ἡ πλά τυναὶ τῆς ἐπιγείου ἐπιστήμης τοῦ ἐπιτρέπει!

Πόσον τὸ πῦρ εἰσέρχεται εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου, πόσον βοηθεῖ αὐτὸν εἰς τὸ εὖ ζῆν εἶνε περιττὸν νὰ ἀναφέρῃ τις. Χημεῖον ἀνευ πυρός, οἰονδήποτε ἐργαστήριον ἀνευ πυρός, κῆπος, οἰκία, γραφεῖον ἀνευ πυρός, ὅ,τι δήποτε ἀνευ πυρός, δὲν ἔχει ὑπόστασιν· εἰς ὅλας τὰς ὁδοὺς τῆς ἐνεργείας τοῦ ἀνθρώπου εἰσέρχεται τὸ πῦρ, δεξιάς βραχίων. Τῆκον πάντα τὰ μέταλλα, βοηθεῖ τὴν μεταλλουργίαν καὶ τὰς βιομηχανίας δίδει εἰς τὸν ἀνθρώπον τὰ χρήσιμα εἰς αὐτὸν ἐργαλεῖα, κατασκευάζει τὰ ἐπιστημονικὰ του ὄργανα, τὴν τροφήν του, τὸ σῶμα του, κινεῖ τὰς μηχανὰς του, τὸν φωτίζει, τοῦ δίδει ἰσχύον, τοῦ δίδει ζωὴν!

Παρήλθον αἰῶνες αἰῶνων· ὁ ἀνθρώπος διὰ τῆς φυσικῆς ἐξελίξεως ἐφθασεν εἰς τὸ ὑπερτάτον σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον προώριστο νὰ φθάσῃ ἢ ἐπιγίῃ ἀνθρωπότης· κατέκτησε τὸ πᾶν διὰ τῆς φιλομαθείας τῆς ἰσχύος τῆς θελήσεώς του, ὁ ἥλιος ὅμως βαθμηδὸν καὶ κάθε αἰῶνα παρερχόμενον ἀπέβαλλε ποσὸν τῆς θερμότητός του καὶ εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἔκτυφλωτικοῦ πρὶν τὴν θέαν οὐρανοῦ ἀστρου, ψυχρὸς δίσκος σκοτεινός σκοτεινότερος καὶ τῆς παλαιᾶς σελήνης ἥτις σήμερον οὔτε κἂν φαίνεται ἢ ἀμυδροτάτη, διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ, ρίπτει ἀντὶ φωτός μελαγχολικὴν σκιὰν ἐπὶ τῆς παγωμένης γῆς, ὁ ἀῆρ κατέστη πυκνώτατος εἰς τὴν θέσιν τοῦ πρὶν μεταξὺ πυκνῶν θάμνων ρέοντος ὕδατος τοῦ ὕδατος ὅπερ ἄλλοτε ἔτερε καὶ ἐκίνει εἰς ἐνθουσιώδεις στίχους τὸν ποιητὴν ὅπερ ἔτρεφε τὰ φυτὰ, ἐπότιζε τὰ ζῶα, λίθος εὐρίσκειται παγωμένος, συνέχων εἰς παγεράς ἀγκάλας τὴν ἡρεμίαν τῶν πέριξ. Τὰς εὐπλόους ἄλλοτε θαλάσσας, τὸν μέγαν ὠκεανόν, οὐδὲν διακρίνει ἀπὸ τῶν ξηρῶν. Λευκὸν σάβανον θανάτου καλύπτει τὸ πᾶν καὶ τὸν τελευταῖον ἀντιπρόσωπον τοῦ ἀνθρωπίνου εἶδους ἐπὶ τῆς γῆς, θνήσκοντα ἐπὶ σωροῦ λίθων σημειούτων τις εἶδε ποίας ἀκμασάσης πολιτείας τὰ ἐρείπια καὶ μετὰ τελευταίας λέξεως εἰς τὰ χεῖλη: «Πρὸς τί ὁ ἐφήμερος ἀνθρώπος ἐκοπίαζε πολυάσχολος κατὰ τὴν πληθύν τῶν διαρρευ-

σάντων αἰῶνων; πρὸς τί οἱ πόλεμοι, αἱ τιμαί, οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ βασιλεῖς; πρὸς τί ἡ τρελλὴ μανία τοῦ πλοῦτου; πρὸς τί τὰ ἔθνη καὶ αἱ ἐξουσίαι καὶ αἱ δυνάμεις καὶ τὰ θρησκευτά; ἀφοῦ ἡ ἐπιστήμη μόνη ἐδόξασε τὴν ψυχὴν του;»

Τοιοῦτον ἴσως τὸ τέλος τῆς γηίνης φύσεως ἐκ φυσικοῦ θανάτου, ἐκ ψύξεως.

ΝΑΞΟΣ Ι. ΣΟΦΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
Φοιτ. τῶν φυσ. Ἐπιστημῶν

ΜΥΡΜΗΚΟΦΑΓΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ

Περιγραφή αὐτοῦ. — Συνήθειαι καὶ ἰδιοτροπία του. — Περιγραφή μάχης Μυρμηκοφάγου καὶ Ἰαγουάρου. —

Ἡ σπουδαιότητα τῶν ζῶων κλάσις περιλαμβάνει τὰ Μαστοφόρα ἢ ἄλλα θηλαστικὰ ζῶα. Σπουδαιότητα δυνάμει νὰ ὀνομάζωμεν τὴν κλάσιν ταύτην καὶ διότι περιλαμβάνει ὑπὲρ τὰ 2500 εἶδη, ἀλλὰ περισσώτερον, διότι περιέχει τὰ τελειότερα ζῶα, ἐν οἷς λειτουργοῦσι καὶ αἱ πέντε αἰσθήσεις καὶ ὁ ἐγκέφαλος εἶνε τελειότερος, τέλος διότι εἰς τὴν κλάσιν ταύτην ἀνήκει καὶ ὁ ἀνθρώπος. Μεταξὺ τῶν μαστοφόρων, τινὰ διακρίνονται ἕνεκα τοῦ παραδόξου αὐτῶν ἐξωτερικοῦ, τοῦ ἀπλοῦ ἀλλ' ὀγκώδους, τοῦ δυσαναλόγου ἀλλ' ἐπιβλητικοῦ. Τοιαῦτα ζῶα εἶνε οἱ ὄρνιθόρυγχοι, τὰ ἐχιδνῶδη, οἱ Καγκουρώ, οἱ ἐλέφαντες, οἱ ρινόκεροι, οἱ ἵπποπόταμοι, οἱ μυρμηκχοίροι ἢ ὀρυκτερόποδες καὶ τέλος οἱ μυρμηκοφάγοι. Ὡς οἱ μυρμηκχοίροι, καὶ οἱ μυρμηκοφάγοι εἶνε νωδὰ ζῶα, ἀκριβῶς ὡς καὶ πάλαι ποτὲ ὑπῆρχον ἀνευ ὀδόντων τὸ Μεγαθύριον καὶ τὸ Γλυπτόδοντον.

Τὸ δέριμα τῶν μυρμηκοφάγων δὲν εἶνε γυμνόν, ὡς τὸ τῶν μυρμηκχοίρων, οὔτε κεκαλυμμένον ὑπὸ λεπίων ὡς τὸ τοῦ Τολυπευτοῦ, ἀλλὰ φέρει τρίχας μᾶλλον μακρὰς καὶ πυκνάς· ἢ οὐρά τῶν προδπαντὸς εἶνε τὸ ὠραιότερον αὐτῶν στόλισμα, ἔχουσα μῆκος ἀρκετὸν καὶ τρίχας μακροτέρας καὶ ὠραιότερας. Τὸ σῶμα ἐν γένει τοῦ μυρμηκοφάγου παρουσιάζει δυσαναλόγαν τινά, καθόσον καὶ οἱ πόδες του ἀναλόγως τοῦ ὄγκου τοῦ ὅλου σώματος εἶνε βραχεῖς καὶ ἡ κεφαλὴ του μικρά. Καὶ οἱ μὲν πόδες εἶνε καλῶς ἐφοδιασμένοι διὰ ἰσχυροτάτων δξέων ὀνύχων ἢ δὲ κεφαλῆ του εἶνε ἐπιμήκης, καταλήγουσα εἰς ὀξύ ρύγχος ἀφ' οὗ ἐξέρχεται μικρὰ προβοσκίς ἐν εἶδει σωληναρίου.

Τὸ ζῶον τοῦτο ἀπαντᾶται συνηθέστατα

ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἀμερικῇ, ἢ δὲ ζωολογία διακρίνει τρία εἶδη μυρμηκοφάγων, ὧν σπουδαιότερος εἶναι ὁ περὶ οὗ τὸδε τὸ ἄρθρον ἀσχολεῖται, ἦτοι μυρμηκοφάγος ὁ μέγας. Τὸ ὄνομά του, ὡς βλέπετε, δεικνύει ζῶον τρώγον μύρμηκας· οὐδὲν τοῦτου ἀπλοῦστερον. Ἀλλὰ νὰ τρέφεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον με μύρμηκας, εἶνε πολὺ παράδοξον καὶ σχεδὸν φαντασιώδες. Τοιοῦτος ὄγκος νὰ τρέφεται με μύρμηκας μόνον!

Ὁ μυρμηκοφάγος ἅμα αἰσθανθῆ τὰς ἐνοχλήσεις τῆς πείνης, πρᾶγμα ἴσως ὀχι καὶ σπάνιον κατόπιν τῆς αὐστηρᾶς διαίτης του, τρέπεται εἰς τὴν εὐρεσίαν μυρμηκοφωλεᾶς ἅμα δὲ ἀνακαλύψῃ τοιαύτην εὐρύνει τὸ στόμιόν της διὰ τῶν ὀνύχων, βυθίζει τὴν προβοσκίδα του καὶ διευθύνων ταύτην εἰς ὅλας τὰς γωνίας, ροφᾷ ἀπλείστως τὴν μοναδικὴν τροφήν του. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἶνε τις λούκουλος διὰ νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἡ τροφή αὕτη εἶνε πολὺ ἐλαφρὰ καὶ ἡ διαίτα, εἰς τὴν ὑποβάλλεται τὸ δυστυχὲς μαστοφόρον, εἶνε πολὺ αὐστηρὰ. Καὶ τοι δὲ ἀνεπαρκῆς ἡ τροφή αὕτη, προσδίδει ἐν τούτοις εἰς τὰς σάρκας τοῦ μυρμηκοφάγου ὁσμὴν μύρμηκος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν ἐμποδίζει τοὺς Ἰνδοὺς νὰ θηρεύωσι τὰ ζῶα ταῦτα πρὸς ὄφελος τῶν στομάχων αὐτῶν, παρ' ὅλην τὴν δυσάρεστον ὁσμὴν τῆς σαρκός των. Καὶ ἐν τούτοις ἔπρεπε νὰ ἀπαγορεύεται ἡ θήρα τῶν μυρμηκοφάγων, καθόσον εἶνε ὀφελιμώτατοι τῇ γεωργίᾳ, ὡς θηρεύοντες ἐκτὸς τῶν κοινῶν μυρμηκῶν καὶ τοὺς λευκοὺς τοιοῦτους τοὺς ἄλλως λεγομένους φθειρας τῶν δένδρων, λίαν ἐπιβλαβεῖς τῇ γεωργίᾳ.

Ὅταν ὁ μυρμηκοφάγος περιπατεῖ, ἢ οὐρὰ αὐτοῦ σαρρώνει τὸ ἔδαφος. Ὅταν ὅμως βρέχει τὴν ἀνυψώνει ὑπὲρ τὴν ῥάχην του, καθόσον φοβεῖται ὑπερβαλλόντως τὴν βροχὴν.

Οἱ μυρμηκοφάγοι εἶνε ζῶα μονήρη, ἦτοι δὲν ζῶσι κατ' ἀγέλας ἀλλ' ἕκαστον κατ' ἴδιον. Ἄν δὲν τύχῃ τις νὰ συναντήσῃ εἰς τὰς ἐκτάσεις τῆς μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς δύο τοιαῦτα ζῶα ὁμοῦ, ἐξάπαντος πρέπει νὰ πεισθῆ, ὅτι εἶνε ἐν θῆλυ, συνοδευόμενον ὑπὸ τοῦ μικροῦ της, τὸ ὁποῖον γαλουχεῖ ἐπὶ μακρὸν καὶ κατοικεῖ μετ' αὐτοῦ, μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν αἰσθάνεται ὅτι εἶνε πάλιν μήτηρ. Ἀφοῦ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ὁ μυρμηκοφάγος διασχίζει τὰς ἀπεράντους ἐκτάσεις τῶν μύρμηκας καὶ λευκομύρμηκας, μόλις ἐπέλθῃ τὸ σκότος τῆς νυκτός, σπεύ-

δει νὰ προφυλαχθῆ ὑπὸ τὸν ὄγκον ἀγρίου τινὸς θάμνου ἢ συνήθως διαμένει ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὑψηλῶν χόρτων.

Ὁ μυρμηκοφάγος, κεκλιμένος, ὁμοιάζει πρὸς δέμα ἐρριμένον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Τὸ βῆμα τῶν εἶνε βραδύτατον καὶ μόνον εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις, ὡς προκειμένου περὶ τῆς σωτηρίας των, ταχύνουσι τοῦτο. Συνήθως ὁ μυρμηκοφάγος εἶνε ἥκιστα ἐπιθετικὸς, ἀλλ' ὅμως ἂν στενοχωρηθῆ ἢ προπάντων, ἂν κτυπηθῆ ὑπὸ ἄλλου τινὸς ζῶου, δὲν διστάζει νὰ ἀντιμετώπισῃ τὸν ἐχθρὸν. Στρέφεται πρὸς αὐτόν, ὑψοῦται ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν του καὶ οὐρλιάζων ἐξ ὀργῆς, ζητεῖ νὰ καταπνίξῃ τὸν ἐχθρὸν ἢ νὰ τὸν καταξοσχίσῃ διὰ τῶν ὀπλισμένων ποδῶν του. Σκεφθῆτε δέ, ὅτι τὰ ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις ἀντιμετοπιζόντα μυρμηκοφάγους ὀργισμένους διάφορα ζῶα, ὅσον καὶ ἂν εἶνε ἰσχυρὰ, λαμβάνουσιν ὑπὸ σπουδαίαν ἐποψὴν τὰ κτυπήματα ταῦτα, καθόσον ἡ θέα μόνη τῶν ἰσχυροτάτων καὶ γαμψῶν ὀνύχων, ὧν τὸ μῆκος φθάνει τὰ ἑπτὰ ἑκατοστόμετρα, εἶνε ἀξία νὰ φοβίσῃ καὶ τὸν ἀνδρείότερον ἐχθρὸν, ἀφοῦ μάλιστα τὰ τρομερὰ ταῦτα ὄργανα ὀπλίζουσι πόδας ρωμαλαίους!

Οὕτω καὶ ὁ περιηγητὴς Ρουλὲν μεγάλως ἐσφαλὲν, ὑποθέσας, ὅτι ὁ μυρμηκοφάγος εἶνε ἡμερος, καθόσον εὐρὼν τινα φεύγοντα τὸν συνέλαβεν ἀπὸ τῆς οὐρᾶς διὰ νὰ τὸν σταματήσῃ. Ὁ μυρμηκοφάγος ἐξοργισθεὶς ἐστράφη, διέσχισε τὸν ἀέρα δι' ἀποτόμου κινήματος τοῦ ποδός, καὶ ὁ κ. Ρουλὲν μᾶς διηγεῖται, ὅτι θὰ τοῦ εἶχε καταξοσχίσει τὴν κοιλίαν του, ἂν κατὰ τύχην ἦτο ἐν βῆμα πλαιοστέροτον. Συχνάκις ἐξέρχονται πρὸς θύραν μυρμηκοφάγων κυνηγοὶ ἐφιπποῖ, τότε δι' ἀποτόμου κινήσεως ὁ μυρμηκοφάγος πολλακίς ρίπτεται ἐπὶ τῶν νώτων τοῦ ἵππου, ὅθεν πίπτει αἰμόφυρτος μετὰ πολλὰ κτυπήματα διὰ τῆς λόγχης.

Οἱ κάτοικοι τῆς Κολομβίας καὶ τῆς Παραγουάης πολλακίς παρέστησαν μάρτυρες σφοδροτάτης μάχης μεταξὺ μυρμηκοφάγου καὶ Ἰαγουάρου, καθ' ἣν πάντοτε σχεδὸν ἀμφότεροι οἱ ἀντίπαλοι πίπτουσι νεκροί.

Ἡ αὐτὴν μάχην δεικνύει καὶ ἡ ἐν σελίδῃ 295 ὀλοσελίδος ἡμῶν εἰκὼν. Εἰς Ἰαγουάρου ἔχει ἀρπάσει τὸ μικρὸν μυρμηκοφάγον τινὸς θηλάας, ἥτις ἦδη ὑψοθεῖσα ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν της, ἐτοιμάζεται νὰ καταξοσχίσῃ διὰ τῶν προσθίων τὸν ἀρπαγα Ἰαγουάρου.

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΜΙΑΣ ΦΥΛΗΣ

Τους κατοίκους της γης του πυρός, ητις αποτελεί την νοτιωτάτην άκραν της Αμερικής, έκοιμε γνωστούς ο μέγας φυσιοδίφης Δαρβίνος. όστις κατέταξε τους άγρους έκείνους εις την έσχάτην τάξιν του άνωθροπίνου γένους, την ελάχιστην απέχουσαν του κτήνους. Αλλ' ή αλήθεια είναι, ότι ή γη του πυρός, καθ' όν χρόνον την επισκέφθη ο Δαρβίνος, ήτο κατοικημένη υπό τριών διαφόρων φυλών, τόσων διαφόρων, όσων περίπου οι Άγγλοι και οι Τριλανδοί και έπομένως δεν είναι όρθον να ταχθώσιν εις την αὐτήν κατηγορίαν και αι τρεις.

Αι τρεις αὐται φυλαί ήσαν οι Γιαγάν, κατοικούντες ιδιαίτερας εις τὸ άκρωτήριον Χόρν, οι Άκαλούφ, κατοικούντες εις την Δυτικὴν νήσον, και οι Όνας, οίτινες μόνοι κατείχον την μεγάλην νήσον την κυρίως όνομαζομένην Γην του πυρός.

Λοιπόν οι μετα τον Δαρβίνον επισκεφθέντες τα μέρη εκείνα συμφωνούν, ότι εκ των τριών τούτων φυλών αι δύο πρώται δεν αποτελούν έκλεκτον είδος του άνωθροπίνου γένους· οι Γιαγάν πρό πάντων είχαν προικισθη υπό της φύσεως με ταιούτην κλίσει προς την όκνηρίαν και τας ήδονάς των αισθήσεων, ώστε ή έπαφή του πολιτισμού τους άπεκτιήνωσαν έντός ολίγου εις βαθμόν καταπληκτικόν. Απεδέχθησαν τους Ευρωπαϊκούς συρμούς, ήρχισαν να πίνουν οίνοπνεύματα και ο εκφυλισμός των υπήρξε τόσον ταχύς, ώστε έντός τριάκοντα έτών ο άλκοολισμός και διάφορα νοσήματα τους εξόντωσαν σχεδόν έντελώς. Μόλις διασώζονται άκόμη περί τους εκατόν πενήκοντα και είναι πιθανώτατον, ότι έντός δύο ετών και ο τελευταίος Γιαγάν θα έλλειψη.

Οι Άκαλούφ, τουναντίον φαίνονται έχοντες μεγαλύτεραν άντοχίαν εις την πανώλην του πολιτισμού, προς τον όποιον άλλως δεικνύουν μεγάλην δυσπιστίαν, αποποιούμενοι τα αγαθά και τα δώρα του. Και επειδή δεν έχουν τίποτε, ή δε χώρα των εινε τόσον άγονος και τραχεία, ώστε να μη διεγείρη την πλεονεξίαν, οι λευκοί τους αφήνουν μέχρι τουδε σχεδόν ήσυχους.

Οι Όνας επίσης δεν έδειξαν καμμίαν προθυμίαν ν' αποδεχθώσι πολιτισμόν, έν τὸ παράδειγμα των γειτόνων Γιαγάν δεν παρουσίαζε πολὺ δελεαστικόν. Αλλ' αντί του ευρωπαϊκού μας πολιτισμού είχαν ένα άλλον, πολιτισμόν ιδιόν των, αρχαιότατον και τελὺ ανεπτυγμένον, όστις ήρκει όπωσδήποτε εις την εὐτυχίαν αὐτῶν.

Ήσαν ύψηλόσωμοι και ρωμαλέοι και πολὺ εξετίμων τας σωματικὰς ασκήσεις· ο δρόμος, ή πάλη, τὸ τόξευμα ήσαν αι προσφιλέστεραι των νέων τέχναις. Ησκευον να ζώσιν έν ύπαίθρῳ καθ' έλας τ'ς ώρας του έτους, να ένδύωνται όσον τὸ δυνατόν ελαφρότερον και ν' άντέχουν εις τους κόπους και τας στερήσεις.

Εις τον πειρασμόν των μεθυστικῶν ποτῶν υπήρξαν πλέον των Άκαλούφ άνένδοτοι, μολονότι μεγάλα προσπάθειαι έγιναν παρά των ξένων. Οι Όνας εξηκολούθησαν να πίνουν μόνον νερόν και να τρέφονται μόνον με τὸ άνούσιον και τραχὺ κρέας του γουανάκου, είδους μεγαλοσώμου προβάτου, αφοουόντος εις την νήσον αὐτῶν. Τα ήθη των διατηροῦν μίαν άγνότητα και μίαν τάξιν τελείως πατριαρχικήν.

Όταν οι νέοι εφθιναν εις την άνδρικὴν ηλικίαν διήρχοντο περίοδον δοκιμασιῶν έκτάκτως χαλεπῶν· έπρεπε να διαιτῶνται επί τινα καιρόν μόνοι εις τὰ δάση, να κάνουν μακράς πορείας και να νηστεύουν επί εβδομάδας ολοκλήρους. Έπειτα εαν έκρίνοντο άξιοι γάμου, οι άρχηγοί της φυλής έδιδον εις αὐτούς την άδειαν να έλλέξουν σύζυγον. Και τότε μετέβαινον από κατασκηνώσεως εις κατασκήνωσιν, εως οὐ μία ιών πρθένων της φυλής συγκαταεθη να γίνη σύζυγός των. Παραλαμβάνοντες δε την νόμφην, την ώδήγειν εις την σπηνήν των, οὐδέν λαμβάνοντες εκ της πατρικῆς της νόμφης καλύβης.

Τοιοῦτον εὐτυχῆ και είδυλλιακόν βίον έχων οι Όνας έτε, πρό δεκαετίας οι κτηνοτρόφοι της άγγλικῆς και αὐστριακῆς Παταγονίας παρατήρησαν ότι ή γη του πυρός είχε λαμπρός νομάς δια τα ποιμίαιά των.

Έγκατεστάθησαν λοιπόν εις την νήσον, εζωλόθρευσαν τους γουανάκους και κατέδικασαν οὕτω τους Όνας εις την δια της πείνης θάνατον. Οι δυστυχῆς ιθαγενεῖς, μη εύρίσκοντες πλέον γουανάκους, εύρέθησαν εις την ανάγκην, δια να μη αποθάνωσι της πείνης, ν' άρπάξουν από καιροῦ εις καιρόν κανέν εκ των προβάτων, τα όποια κατά χιλιάδας έρρίφθησαν υπό των κτηνοτρόφων εις την νήσον αὐτῶν. Ένόμιζον ότι είχαν τὸ δικαίωμα ήτοιτο, άροῦ οι ξένοι εκείνοι τους έστέρησαν την τροφήν των. Αλλ' οι ξένοι δεν άνεγνώριζον εις αὐτούς κανέν δικαίωμα· αν δεν είχαν να φάγουν, έπρεπε ν' αποθάνουν. Και δια να προφυλάξουν τα πρόβατά των, μετεχειρίσθησαν ριζικώτατον, όσον και θηριώδες μέσον. Ηρχισαν να φονεύουν τους Όνας, ως εφόνησον προηγούμενως τους γουανάκους. Πρός τούτο δε εκάλεσαν εκ της νοτίου Αμερικῆς στήνη τυχοδιωκτικῶν και ύπεσχηθησαν μίαν λίραν δια πᾶσαν κεφαλήν Όνα. Κατ' αρχάς είχαν ζητήσει ως απόδειξιν, αντί της κεφαλῆς, τὸ τόξον τὸ όποιον φέρουν οι πολεμισται Όνας και από τὸ όποιον δεν έννοοῦν να χωρισθοῦν εφ' όσον ζώσιν. Αλλ' οι άνωθροπυνηγοί, κατασκευάζοντες τόξα παρόμοια, τα εκόμιζον και έλάμβανον δι' έκαστον μίαν λίραν. Τότε δια να εινε ασφαλέης οι κτηνοτρόφοι περί της εξοντώσεως των ιθαγενῶν, έζητήσαν να κομίζωνται καφαλαί. Τοιοῦτος δε όλεθρος επήλθεν εις την φυλήν των Όνας, ώστε εις μόνον εκ των άνωθροπυνηγῶν, όνόματι Σάμ. Έσλοπ, εις διάστημα ολίγων ετών των πέντε ετών, εκέμισε 500 κεφαλάς ιθαγενῶν νέων και γερόντων.

Οὕτω τὸ 1890 εκ της φυλής των Όνας διασώζοντο άκόμη περί τους διαχιλίους μόλις σήμεραν δε έχουν ελαττωθη εις τὸ τέταρτον. Και εινε πιθανώτατον ότι οι Όνας έντ'ς ολίγου θα εξολοθρευθοῦν, ως οι Γιαγάν.

Διότι, εις έπίμετρον της δυστυχίας των, ο φόβος διπλωματικῶν περιπλοκῶν έμποδίζει την παρέμβασιν των γειτονικῶν κρατῶν, Χιλῆς και Αργεντινῆς. Οὕτω δε άκωλύτως και υπό τας όψεις του πολιτισμένου κόσμου σπειρα λευκῶν κανιβάλων καταγίνεται εις την εξόντωσιν μιᾶς άνωθροπυνηγῆς φυλής τόσον ένδιαφερούσης και τόσον άδίκως κριθείσης υπό του Δαρβίνου.

ΜΥΡΜΗΚΟΦΑΓΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ

(Βλέπε έν σελίδι 290).

ΤΙ ΕΙΝΕ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

Ο πόλεμος έχει υπέρ εαυτού την αρχαιότητα. υπήρξε καθ' όλους τους αιώνες. ποτέ δεν έπαυσε πληρών τον κόσμο με χήρας και με ορφανά, έξαντλών τους επίγονους των οικογενειών, έξολοθρεύων τους αδελφούς εν μιᾷ και τῇ αὐτῇ μάχῃ... Από ἀμνημονεύτων χρόνων οἱ ἄνθρωποι, διά κανέν τεμάχιον γῆς ἐπὶ πλείον ἢ ἐπὶ ἑλάττων, ἐσυμφώνησαν μεταξύ των ν' ἄλληλοσφαγιάζονται, ν' ἄλληλοφονεύονται, ν' ἄλληλοσφαγιάζονται και διά τὰ τὸ πράττουν προσφεύετορα ἐπενόησαν λαμπρούς κανόνες, τοὺς ὁποίους ὀνομάζουσι στρατιωτικὴν ἐπιστήμην· συνέδεσαν μετὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν κανόνων τούτων τὴν δόξαν ἢ τὴν ἀσφαλεστέραν ὑστεροφημίαν· και ἕκτοτε ὑπερεθεμάτισαν, ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα, ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρόπον τοῦ ἀλλοεξολοθρεῦσθαι.

LA BRUYÈRE

Οὕτω λοιπόν, εἰς μόνος ἀνὴρ, δοθεὶς εἰς τὸν κόσμον ὑπὸ τῆς ὀργῆς τῶν θεῶν, θυσιάζει κτηνωδῶς τέσους ἄλλους εἰς τὴν ματαιοδοξίαν του! Εἶνε ἀνάγκη τὸ πᾶν νὰ ἐξολοθρευθῇ, τὸ πᾶν νὰ πλεύσῃ εἰς τὸ αἷμα, τὸ πᾶν νὰ γίνῃ παρανάλωμα τοῦ πυρός, πᾶν δ, τι διαφεύγει τὸν σίδηρον και τὸ πῦρ νὰ μὴ δυνθῇ νὰ διαφύγῃ τὸν λιμὸν, ὁ ὁποῖος εἶνε ἀκόμη σκληρότερος, διὰ νὰ εὐρῆ εἰς τὸν γενικὸν αὐτὸν ἐλεθρον τέρψιν και δόξαν ὁ ἀνὴρ αὐτός, ὁ ὁποῖος παίζει μετὰ δὴλῆν τὴν ἀνθρώπινον φύσιν. Ὅποια τερατώδης δόξα! Ἐμπορεῖ ποτε κανεὶς νὰ μὴ βδελύσσεται πέραν τοῦ δέοντος ἄνδρας, εἰ ὁποῖοι ἐπὶ τοσοῦτω ἐπελάθοντο τῆς ἀνθρωπότητος; Ὅχι, ὄχι! Μακρὰν τοῦ νὰ εἶνε ἡμίθεοι, δὲν εἶνε καν ἄνθρωποι.

Φενελλῶν

Ο πόλεμος παρίσταται ἡμῖν ὡς ἡ ὑπερτάτη κορυφή τῆς ἀνθρώπινης ἀρετῆς. Ο γινώσκων τὸν πόλεμον γινώσκει ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος... Φιλάνθρωποι, ὁμιλεῖτε περὶ καταργήσεως τοῦ πολέμου· προσέξτε μὴ ἐξευτελίσετε τὸ ἀνθρώπινον γένος, ὁ πόλεμος εἶνε δικαιοκρίτης και, πασῶν τῶν μορφῶν τῆς δικαιοσύνης, ἡ ὑπερτέρα, ἀδιαφθορτέρα, και ἀδεκαστοτέρα, ἢ πασῶν ἐπισημοτάτη... Ο πόλεμος τῆς διεκδικήσεως τοῦ δικαίου τῆς ἰσχύος, τῆς ἡγεμονείας, ἢ ὁποία ἀνήκει εἰς τὴν ἰσχύον, ἰδοῦ, κατ' ἐμὲ, τὸ ἰδεώδες τῆς ἀνθρώπινης ἀρετῆς και τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς ἀγαλλίσεως... Ἡ μερὶς τοῦ λέοντος καθ' ἑαυτὴν εἶνε νόμιμος.

P. J. PROUDHON

Φρονῶ μετὰ τοῦ Δαρβίνου, ὅτι ὁ βίαιος ἀγὼν εἶνε νόμος τῆς φύσεως διέπων πάντα τὰ θηλαῖα φρονῶ μετὰ τοῦ Lucien de Maistre ὅτι εἶνε νόμος θετός... Ἡ βεβαίότης περὶ τῆς εἰρήνης θὰ ἐπέφερε προτοῦ παρέλθῃ ἡμίσις αἰῶν εἰς τὸν ἀνθρώπον διαφθορὰν και ἐκφυλισμὸν ἐλεθριώτερον και καταστρεπτικώτερον τοῦ χειρίστου τῶν πολέμων.

MELCHIOR DE VOGUE

Δέον, φρονῶ, νὰ διακρίνη τις μεταξύ τοῦ ἐπιθετικοῦ πολέμου τοῦ γενομένου πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπεκτάσεως, ὁ ὁποῖος εἶνε ἔργον ἰδιωτικῶν φιλαρπάγων διαθέσεων—και ὁ ὁποῖος ἀρα δυνατόν νὰ εἶνε ἐγκλημα—και τοῦ ἐπιθετικοῦ και ἀμυντικοῦ, ὁ ὁποῖος καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα, θὰ παραμείνῃ ἐπὶ αἰῶνας ἀκόμη, μία ἀπειλητικὴ ἀνάγκη. Περὶ τῆς ἀνάγκης ταύτης ἠξεύρετε τί ἔχουσιν εἰπεῖ φιλόσοφοι, οἱ ὁποῖοι δὲν ἦσαν ὄλοι φανατικοὶ ἢ κακοῦθεις.

Ο πόλεμος εἶνε κρίσις μεταξύ τοῦ ὑπὲρ ὑπάρξεως ἀγῶνος. Τοῦ πολέμου καταργουμένου, θὰ ὑπελείπετο, φοβοῦμαι, ὁ ὑπὲρ ὑπάρξεως ἀγῶν ὁ μεταξύ τῶν ἀτόμων. Ἀλλὰ ἀπὸ τὰς δύο ταύτας μορφὰς τοῦ ἀναποφεύκτου ὑπὲρ ὑπάρξεως ἀγῶνος, τῆς μορφῆς τῆς κατανεμημένης και καθημερινῆς και τῆς μορφῆς τῆς ἐξαιρετικῆς και ἀθρόας, δύναται τις νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι δὲν εἶνε ἡ τελευταία αὐτῆ ἢ μᾶλλον ἀγενής.

Ίούλιος Λεμαίτρ

Ἡ ἱστορία, τῆς ὁποίας σκοπὸς εἶνε νὰ ἐξελίσῃ πρὸς ἡμῶν τὸν βίον τῶν λαῶν, δὲν μᾶς ἐπιδεικνύει ἢ ἐγκλήματα, σφαγὰς, πολέμους και ἐπαναστάσεις. Τὰ ἔτη εἰρήνης ἐμφανίζονται ὡς βραχεῖαι ἀνάπαυλαι ὡς ἀραιὰ διαλείμματα ἐκ τοῦ φοβεροῦ τούτου δράματος. Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει και μετὰ τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων· δὲν εἶνε οὗτος ἢ πάλη διαρκῆς. Πανταχοῦ ὁ ἀνθρώπος ἔχει ἀντιπάλους, ἀντιλήλους, ἀνταγωνιστάς, ἐχθρούς. Ὁ βίος του εἶνε ἀγῶν ἀπαυστος και ἀποθνήσκει, οὕτως εἰπεῖν, ὄπλοφωρῶν.

Σοπεργάουερ

Θεωρῶ τὸν πόλεμον ὡς ἀνάγκην μωραῖαν ἢ ὁποία παρίσταται ἀναπόφευκτος ὡς ἐκ τῶν μυχαιτάτων αὐτῆς δεσμῶν μετὰ τῆς ἀνθρώπινης φύσεως και ὄλου τοῦ σύμπαντος. Θὰ ἤθελα νὰ καταστήσω ἄπώτατον τὸν πόλεμον ἐπὶ ὅσῳ τὸ δυνατόν πλειότερον χρόνον. Οὐχ ἤττον ἐρχεται μία στιγμή, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡμεθεῖς ἠναγκασμένοι νὰ πολεμήσωμεν... Εἶπον, ὅτι ὁ πόλεμος εἶνε ἀναγκαῖος και χρήσιμος, διότι ἐμφανίζεται ὡς δρος ὑπάρξεως διὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Ἀπαντῶμεν τὸν πόλεμον πανταχοῦ, οὐ μόνον εἰς τὰ διάφορα φύλα, και τοὺς διάφορους λαούς, ἀλλὰ και εἰς αὐτὸν ἀκόμη τὸν οικογενειακὸν και τὸν ἰδιωτικὸν βίον. Εἶνε ἐν ἀπὸ τὰ κύρια στοιχεῖα τῆς προόδου, και κάθε πρὸς τὰ πρόσω βῆμα γενόμενον μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῆς ἀνθρωπότητος ἐγένετο ἐν τῷ αἵματι.

Ζολά

Ἡ ἐπιγραφή «Αἰωνία Εἰρήνη» δὲν εἶνε δυνατόν ν' ἀναγραφῇ ἢ ἐπὶ τῆς πύλης κοιμητηρίου.

LEIBNIZ

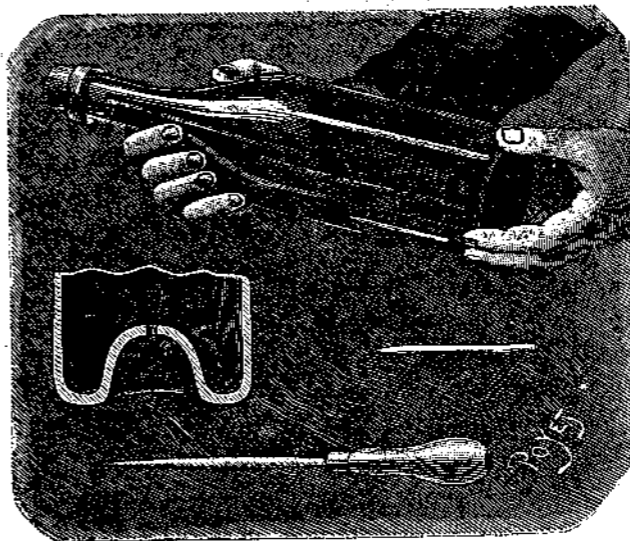
ΑΠΑΡΑΤΗΤΟΙ ΟΡΟΙ

- Εἰς ὅλα χρειάζεται τάξις.
- Ὁ καθεὶς ἔχει τὴν ἀξίαν του.
- Εἰς τὸν φρόνιμον περιτταὶ αἱ συμβουλαί.
- Ὁ σκεπτόμενος καλῶς, ἀρχίζει και τελειώνει καλῶς
- Ὁ φιλάργυρος πλέπτει τὸν ἑαυτὸν του.
- Λόγοι πολλοί, ἔργατὰ ὀλίγη.
- Μετὰ τὴν καταγίδα, ἡ γαλήνη.
- Διόρθωνε μόνος, ὅσα γνωρίζεις.
- Μικρὰ ἐστία, ὀλίγα ξύλα.
- Τὸ σπάνιον εἶνε και ἐπιθυμητόν.
- Ἀπὸ μικρὸν μάνθανε τ' ἀδύνατα.
- Ἀπὸ δὲ τρελλὸν μάνθανε τὴν ἀλήθειαν.
- Πράττε χωρὶς νὰ λέγεις.
- Ἀγάπα χωρὶς νὰ σ' ἀγαποῦν.
- Διὰ τοὺς γενναίους οὐδὲν ἀδύνατον.
- Ὅπως ἔζησες, θ' ἀποθάνεις.
- Ὁρατὸς θάνατος σιολίζει τὴν ζωὴν.
- Ὁ ἄδωρ χυνόμενον, δὲν πίνεται.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Καρφίον ἐν φιάλῃ.

Πολλὰ περιέργα και διασκεδαστικά παίγνια μέχρι τοῦδε ἐπροτεινόμεν διὰ τῶν φιαλῶν. Σήμερον προτείνομεν νὰ λάβετε φιάλην τινὰ πλήρη ὕδατος, νὰ τὴν πωμάσετε διὰ φελου, νὰ

Τινὲς ὀνομάζουσιν αὐτὰς κοινῶς λειχίνας, καιτοὶ οὐδεμίαν ἔχουσι πρὸς τὸ νόσημα τοῦτο σχέσιν. Πρὸς ἐξάλειψιν αὐτῶν συνιστῶμεν πλὴν τῆς γενικῆς διαίτης τὴν ἀποφυγὴν τοῦ ψύχους, τοῦ ἡλίου και τοῦ ἀνέμου, πρὸς δὲ τὴν πλύσιν τοῦ προσώπου δις τῆς ἡμέρας δι' ὕδατος βρασθέντος μετ' ἀνθέων χαμαιμήλων και κατόπιν ἀποψυχθέντος και τὴν ἐπίθεσιν τῆς ἑξῆς ἀλοιφῆς.

Βορικοῦ νατρίου	50	ἐκατοστάγα.
Βάμματος βενζῆς	15	σταγόνας
Ὁξειδίου ψευδαργύρου	2	γραμ.
Κολιρέην	20	γραμμ.

Και ἐν ἀποτυχία ταύτης καταφεύγομεν εἰς τὰς ὑδαργυρῆσας ἢ εἰς τὴν κάτωθι θειούχον ἀλοιφήν.

Soufre precipite	1,2
Oxyde de zinc	2
Lanoline	10,0
Huile d' ammand s douces	7,00
Essence de violettes	q.s.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Κρέμα μετὰ λεμόνι.

Θέτομεν εἰς μίαν κατασρόλαν 10 κρόκους αὐγῶν βάζομεν μέσα 100 δράμια ζάχαριν. Τὰ κτυποῦμεν μετὰ ἑνα τέλι και προσθέτομεν μίαν ὀκτὼν γάλα και μισὴν φλοῦδαν λεμονίου. Θέτομεν τὴν κατασρόλαν εἰς τὴν φωτιάν, χωρὶς νὰ παύσωμεν τοῦ

νὰ κτυπῶμεν μετὰ ἑνα τέλι και τὴν ἀφίνομεν μέχρις ὅτου πάρῃ βράσιν και ἀρχίσῃ τὸ γάλα μετὰ αὐτὰ νὰ δένῃ. Τότε ἀφαιροῦμεν τὴν φλοῦδαν τοῦ λεμονίου και σερβίρομεν τὴν κρέμαν εἰς ἑν πινάκιον. Ἀφοῦ κρῦσῃ τὴν κοσκινίζομεν μετὰ ζάχαριν και τὴν καιόμεν ἀνωθὶ μετὰ ζεστὸν σίδηρον.

Παντεσπάνι.

Λαμβάνομεν 100 δράμια ζάχαριν και κοσκινίζομεν. Ἀκολούθως λαμβάνομεν 10-12 αὐγά, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ μὲν ἀσπράδια θέτομεν εἰς ἑν ἰδιαιτέρον μέρος, τοὺς δὲ κρόκους προσθέτομεν τὴν ζάχαριν δουλεύομεν. Ταῦτο γινώσκων θέτομεν και ὀλίγην τριμμένην φλοῦδαν. Κατόπιν κτυποῦμεν καλῶς μετὰ ἑνα τέλι τὰ ἀσπράδια, στάζοντες μέσα 2-3 σταγόνας λεμονίου, μέχρις ὅτου φουσκώσουν καλῶς και ἀσπρίσουν και γίνῃ μία ὄλη σφιχτή, εἰς τρόπον ὥστε σηκώνοντες τὸ τέλι νὰ μὴν ἐπάνω ζωηρὰ και ὄχι νὰ πίπτῃ. Λαμβάνομεν 100 δράμια ἄλευρον τῆς Εὐρώπης, τὸ προσθέτομεν ἀπ' ὀλίγον εἰς τοὺς κρόκους, δουλεύοντες. Βάζομεν τὸ αὐτὸ χρόνως ἀπ' ὀλίγον ἀπὸ τὰ ἀσπράδια, δουλευμένα καθὼς εἶπομεν, διὰ νὰ ἀραιώσῃ ἢ ὄλη αὐτὴ και δουλεύεται εὐκολώτερον και εἰς τὸ τέλος, ὅταν σωθῇ ὄλον τὸ ἄλευρον, προσθέτομεν και τὰ ἐπίλοιπα ἀσπράδια, ἀνακατώνοντες ἐλαφρῶς και μετὰ μεγάλην προσοχήν.

Ἐχομεν ἐτοιμὴν τότε μίαν θήκην ἀπὸ χαρτίον, ἀλειμένην μετὰ ὀλίγον βούτυρον και κοκκισμένην μετὰ ἄλευρον. Βάζομεν μέσα τὸ μίγμα μας ἢ και εἰς μίαν φόρμαν και τὸ ψήνομεν εἰς τὸν φούρνον μετὰ ἀδύνατον πυρᾶν.

ΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΕΚΑΣΤΟΤΕ

Περὶ πιτυρίασεως τοῦ προσώπου.

Ἡ πιτυρίασις δὲν εἶνε μόνον νόσημα τῆς κεφαλῆς, ἀλλ' ἀναπτύσσεται συχνάκις και εἰς τὸ πρόσωπον, ἰδίως παρὰ τοῖς νεοῖς και ταῖς νεαραῖς κυρφαῖς, σπουδαίως παραδλάπτουσα τὴν καλλονὴν αὐτῶν. Ἐκδηλοῦται δὲ ὑπὸ μορφήν πλακῶν στρογγύλων, τὸ μέγεθος συνήθως πενταλέπτου ἀλλοτε μικροτέρων και ἄλλοτε μεγαλειτέρων, αἵτινες καλύπτονται ὑπὸ λεπτοτάτων πιτυριωδῶν λεπιῶν.

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Ὡς διαλυτικά λουτρά διὰ τὸν χάρτην τοῦτον συνι-
στῶμεν τὰ ἑξῆς δύο :

Amidol	gr.	4
Sulfite de soude	•	60
Brommure de potassium	•	2
Eau	»	1000

Καλὸν εἶνε καὶ τὸ ἐπόμενον :

A Metol	gr.	5
Eau	»	1000
Sulfite de soude	•	85
Hydroquinone	•	4

B Carbonate de potassium	gr.	60
Bromure de potassium	•	2
Eau	•	1000

Πρὸς χρῆσιν ἐτοιμάζετε μίγμα ἐξ ἑνὸς μέρους τῆς ἐνώσεως α, ἑνὸς μέρους τῆς ἐνώσεως β καὶ δύο μερῶν ὕδατος.

Διὰ τὸ ἐπιτύχωμεν ζωηρὸν μέλανα χρωματισμὸν, πρέπει νὰ ἀρήσωμεν τὰ ἀντίτυπα ἐπὶ πολὺ εἰς τὸ διαλυτικὸν ὑγρὸν.

Δὲν ἀρκεῖ ὅμως μόνον τοῦτο, διότι πρέπει νὰ ἔχη ἐπι-
τύχει καὶ ἡ ἐκθεσις τοῦ χάρτου ὑπὸ τὴν ἀρνητικὴν εἰκόνα.

Μετὰ τὸ διαλυτικὸν λουτρὸν ἐξακολουθοῦμεν τὰς αὐτὰς ἐργασίας, ἀξ καὶ ἐν τῷ προηγουμένῳ κεφαλαίῳ ἐξεθέσαμεν διὰ τὸν χάρτην Quillemino.

Χάρτης Ferro-Prussiate χρώματος κυανοῦ.

Ὁ χάρτης οὗτος εἶνε εὐχνοτάτος, ὡν ἄλλως τε ἐν χρῆσει παρα τοῖς ἀρχιτέκτονσι καὶ μηχανικοῖς. Αἱ ἐπ' αὐτοῦ ἀποτυπώμεναι εἰκόνας εἶνε ἀρκούντως εὐκρινεῖς καὶ ζωηραὶ χρώματος δὲ κυανοῦ.

Χρῆσις. Λαμβάνομεν τὸ ἀνάλογον διὰ τὴν ἀρ-
νητικὴν πλάκα τεμάχιον χάρτου τὸ ὁποῖον τοποθε-
τοῦμεν μετὰ τῆς ἀρ. πλακὸς ἐντὸς τοῦ πιεστηρίου καὶ τὸ ἐκθέτομεν εἰς ζωηρὸν φῶς ἢ καλλίτερον, εἰ δυνα-
τόν, εἰς τὸ ἡλιακόν. Τὸ τεμάχιον τοῦ χάρτου πρέπει νὰ ἐξέχη ἀπὸ τὰ πλάγια τῆς πλακός, ἵνα εὐκόλως ἀκολουθοῦμεν τὴν πρόδον τοῦ φωτὸς ἐπὶ τοῦ χάρτου χωρὶς νὰ ἀνοίγωμεν τὸ πιεστήριον.

Ἀφοῦ λοιπὸν ἐνθέσωμεν τὸ πιεστήριον ὑπὸ τὸν ἥλιον θὰ ἴδωμεν, ὅτι ὁ κυανοῦς χάρτης, ὁ ἐξέγων ἐκ τῶν πλαγιῶν τῆς εἰκόνας, θέλει λάβει διαδοχικῶς τοὺς ἑξῆς χρωματισμούς.

- 1ον Κίτρινον, ἀποκλίνειν πρὸς τὸ πράσινον.
- 2ον Πράσινον, ἀποκλίνειν πρὸς τὸ κυανοῦν.
- 3ον Βαθυκυανόν, ἀποκλίνειν πρὸς τὸ φαίον.
- 4ον Φαίον-ἐλαϊόχρονον μετὰ μεταλλικῶν ἀνταυγασιῶν.

Μόλις λοιπὸν φθάσωμεν εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον χρωματισμὸν ἀποσύρωμεν τὸ πιεστήριον ἐκ τοῦ ἡλίου καὶ ἐντὸς ὧματιοῦ ἐλαφρῶς φωτιζομένου ἐξάγωμεν τὸν χάρτην καὶ τὸν βυθίζομεν ἐντὸς λεκάνης πλήρους καθαροῦ ὕδατος, τὴν ὁποῖαν κινούμεν. Ἀνανεοῦμεν πλειστακίς τὸ ὕδωρ, ἐνὸσω χρωματίζεται κίτρινον καὶ

ἡ εἰκὼν καθαρίζεται, παύομεν δὲν τὴν ἀνανέωσιν τοῦ ὕδατος, μόλις εἰκὼν ἐμφανισθῆ καθαρὰ καὶ λάβῃ τὸν ὠραιότερον χρωματισμὸν. Πᾶσα περαιτέρω πλῆσις θέλει ἐλαφρύνει τὸν βαθὸν κυανοῦ χρωματισμὸν. Μεταχειριζόμενοι διὰ πλῆσιν ὕδωρ θερμὸν 20 35 βαθμῶν θέλομεν ἐπι-
τύχει τὸν καθαρισμὸν τῶν ἀντιτύπων ταχύτερον καὶ τελειότερον.

Κατόπιν ξηραίνομεν τὰ ἀντίτυπα, ἀναρτῶντες ταῦτα ἐπὶ χονδροῦ τεταμένου νήματος, ἀφοῦ προηγουμένως ἀπορροφήσωμεν τὸ ἐπ' αὐτοῦ ὕδωρ δι' ἀπορροφητικὸν χάρτου.

Μέλανα χρωματισμοῦ.

Ἐὰν θέλωμεν νὰ ἐπιτύχωμεν ἀντὶ κυανοῦ, μέλανα χρωματισμὸν, πράττομεν οὕτω :

Εὐθὺς ὡς τελειώσει ἡ ἀνωτέρω ἐπεξεργασία τοῦ χάρτου, πρὶν τὸν ξηράνομεν, τὸν ἐμβυθίζομεν ἐντὸς ὕδατος ἐντὸς τοῦ ὁποῖου χύνομεν προηγουμένως 5-6 σταγῶνας νιτρικοῦ ὀξέως (acide nitrique). Ἐντὸς τοῦ λουτροῦ τοῦτου θέλει λάβει χρῶμα βαθυκυανόν. Κατόπιν τὸ βυθίζομεν ἐντὸς :

Carbonate de soude	gr.	20
Eau	»	500

Ἐνθα ἡ εἰκὼν ἐξαφανίζεται πρὸς στιγμὴν καὶ μετ' ὀλίγον ἐμφανίζεται πορτοκλίχρους. Τότε τὴν βυθίζομεν ἐντὸς :

Acide gallique	gr.	20
Eau	»	500

Τότε καθίσταται ἡ εἰκὼν μαύρη, τὴν πλένο-
μεν δὲ ἐπὶ τινα λεπτὰ εἰς καθαρὸν ὕδωρ καὶ ἔπειτα εἰς ὕδωρ περιέχον 5-10 σταγῶνας χλωροδριχακοῦ ὀξέως. Ἀφοῦ δὲ πάλιν τὴν πλύνομεν εἰς καθαρὸν ὕδωρ τὴν ξηραίνομεν.

Ἐὰν θέλῃ τις νὰ κατασκευάσῃ μόνος χάρτην τοι-
ούτον αἰ κατασκευάσῃ τὴν ἑξῆς διάλυσιν :

Ἐναμῶνιον κίτρικόν σίδηρον (δχι ὀξυδομένον)	γραμ.	8
Σιδηροκυανοῦχον κάλιον	•	10
Ἐδωρ ἀπεσταγμένον	•	100

Ἄμα καλῶς διαλυθῆ, διὰ μαλακοῦ χρωστήρος τὸν ὁποῖον βυθίζετε ἐν αὐτῷ ἀλοιφετε τεμάχιον ἐκλεκτοῦ χάρ-
του ἀντέχοντος εἰς τὸ ὕδωρ. Ἢ ἂν θέλετε, δὲν ἀλοιφετε ἔλον τὸ τεμάχιον τοῦ χάρτου, ἀλλὰ τεμάχιον τούτου καὶ εἰς σχῆμα τῆς ἐκλογῆς σας. Οὕτω δύνασθε νὰ θέσητε ἐκ τοῦ μίγματος τούτου εἰς τὸ ἄκρον χάρτου ἐπιστολῶν, δελταρίων κτλ. ἐφ' ὧν τυποῦτε κατόπιν τὴν εἰκόνα σας ἢ ὅ, τι ἄλλο θέλετε. Ἀφοῦ λοιπὸν ἀλοιφετε τὸν χάρτην διὰ τοῦ μίγματος τούτου τὸν ἀφίνετε νὰ ξηρανθῆ ἀναρτῶντες ἀπὸ τοῦ ἄκρου σχοι-
νίου, εἰς μέρος μᾶλλον σκοτεινόν.

ΣΗΜ. Αἱ εἰκόνες αἱ διὰ τοῦ μίγματος τούτου τυποῦμεναι δὲν θὰ εἶνε τόσον καθαραὶ καὶ ἐπιτυ-
χεῖς, ὅσον διὰ τοῦ ἐτοίμου χάρτου Ferro-Prussiate.

(Ἔσεται συνέχεια)

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΛΕΙΣ

Ἐπισημονικὴ κλεῖς ἔστιν ἡ ἐπισημονικὴ κλεῖς ἡ ἑξῆς :

Ἐπισημονικὴ κλεῖς ἔστιν ἡ ἐπισημονικὴ κλεῖς ἡ ἑξῆς :

Ποῦ χρησιμοποιεῖται ὁ ὑδράργυρος ;

Ὁ ὑδράργυρος ἐνεκα τῶν ἰδιοτήτων του νὰ μὴν ρευστὸς ἐν τῇ συνηθει θερμοκρασίᾳ, χωρὶς νὰ ἐξατμίζεται ἐπαισθητῶς, καθίσταται χρησι-
μώτατος ἐν τῇ κατασκευῇ τῶν βαρομέτρων, θερ-
μομέτρων, μαγνημέτρων κ.τ.λ.

Διατὶ ὁ ὑδράργυρος τοῦ θερμομέτρου ἀνέρχεται ὁσάκις ὁ καιρὸς καθίσταται θερμότερος ;

Διότι ἡ θερμότης διαλύει τὸν ὑδράργυρον, ὅστις οὕτω διαστελλόμενος καταλαμβάνει μεγαλύτερον χῶρον. Ἐπειδὴ δὲ ἐνδραχεται ἐντὸς τοῦ σωλη-
ναρίου δὲν δύναται νὰ ἐξαπλωθῆ κατὰ πλάτος ἀλλὰ κατὰ μήκος τοῦ σωληναρίου τοῦ θερμομέ-
τρου, δι' ὅπερ λέγομεν, ὅτι ὑψοῦται τὸ θερμομέτρον.

Διατὶ ὁ βαρελοποιὸς θερμαίνει τὰς στεφάνους τῶν βαρελίων ;

Διότι μετὰ τὴν θερμότητα ὁ σίδηρος διαστέλλε-
ται καὶ εἰσέρχεται εὐκόλως ἐν αὐτῇ τῶν βα-
ρελίων. Ἀφοῦ δὲ ψυχρανθῆ συστέλλεται καὶ οὕτω σφιγγεῖ περισσύτερον τὰ βαρέλια.

Διατὶ ὁ κρονοποιὸς θερμαίνει τὰς σιδηρὰς στεφά-
νους τῶν τροχῶν ;

Ἐπίσης διὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Διότι διὰ τῆς θερμότητος διαστέλλεται ἡ στεφάνη καὶ ὁ τρο-
χὸς εἰσέρχεται εὐκόλως ἐν αὐτῇ. Μετὰ δὲ τὴν ψύξιν συστέλλεται καὶ σφιγγεῖ τὸν τροχόν.

Διατὶ τὰ ὥρολόγια μένουσιν ὀπίσω κατὰ τὸ θέ-
ρος ;

Διότι ἐνεκα τῆς θερμότητος, τὸ ἐκκρεμές αὐτῶν
μηκύνεται καὶ ἐνεκα τούτου ἡ κίνησις αὐτοῦ γί-
νεται βραδυτέρα.

Διὰ τοῦτο πρέπει τὸ μὲν θέρος νὰ ἀνυψου-
μεν τὸ ἐκκρεμές, τὸν δὲ χειμῶνα νὰ τὸ κατα-
βιβάζωμεν.

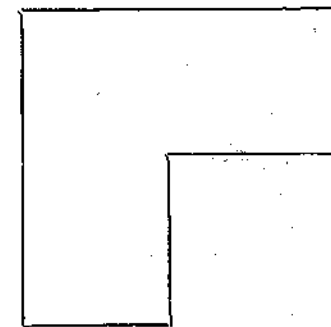
Ποῖον ἐκκρεμές λέγεται ἐπανορθωτικόν ;

Ἐπανορθωτικὸν λέγεται τὸ ἐκκρεμές, ὅταν εἶνε
κατασκευασμένον κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε δὲν
μεταβάλλεται τὸ μήκος του μετὰ τὰς μετα-
βολὰς τῆς θερμότητος. Σχηματίζεται δὲ ὑπὸ
λεπτῶν διαφόρων μεταλλικῶν σωλήνων καθί-
των, προσηλωμένων ἐπὶ τοιοῦτων ὀριζοντίων.

ΔΙΑΣΚΕΒΑΣΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΔΥΣΚΟΛΟΣ ΜΕΡΙΣΜΟΣ

Τέσσαρες κληρονομοὶ θέλοντες νὰ μοιράσωσιν εἰς τέσσαρα ἴσα μέρη τὸν ὑπὸ τοῦ πατρὸς των κληρονομηθέντα ἀγρὸν, ὅστις εἶχε σχῆμα ὁμοῖον

μετὰ τὸ ἔναρτι, δὲν ἠδύνατο νὰ συμφωνήσωσι κα-
θόσον ὁ τρόπος τῆς διαιρέσεως ἐκάστου δὲν εἶδει
κρυφ καταφανῶς τὰ ἴσα μέρη τῆς διανομῆς. Μη-
πως δύναται τις ἐκ τῶν ἀναγνώστων ἡμῶν νὰ
λύσῃ τὴν διαφορὰν των ;

ΦΩΣ ΚΑΙ ΘΕΡΜΟΤΗΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Οἱ ἀρχαῖοι λαοί, καίπερ ἀγνοοῦντες τὸ πραγ-
ματικὸν μέγεθος καὶ τὴν ἀπαράμιλλον σημασίαν
τοῦ λαμπροῦ ἀστέρος, ἐλάττειον αὐτὸν ὡς πατέ-
ρα τῆς γῆς. Ἐγίνωσκον ὅτι ἡ θερμότης αὐτοῦ
διατηρεῖ τὴν ζωὴν, συντελοῦσα ὅπως ἀναπτύσσι-
ται τὰ δένδρα, βέει ὁ ρυάξ, ἀνοίγῃσι τὰ ἄνθη,
φάλλῃσι πτηνὰ, καὶ ὠριμάζῃσι τὰ δημητριακὰ
καὶ τὰ ὄπωρικά. Οὐδὲν φῶς κατασκευασθὲν ὑπὸ
τῆς ἀνθρωπίνης βιομηχανίας, δύναται νὰ παρα-
βληθῆ μετὰ τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου.

Τὸ φῶς αὐτοῦ εἶνε ἴσον πρὸς τὸ φῶς 1,575,000,
000,000,000,000,000 κυρίων ἢ πρὸς 15,750,
000,000,000,000,090 ραμφῶν (hec) φωτα-
ερίου. Τὶ δὲ σημαίνει αἱ θερμοκρασίαι ἡ-
μῶν, προερχόμεναι πᾶσαι ἀπὸ τοῦ Ἡλίου, ἐν
συγκρίσει πρὸς τὴν θερμοκρασίαν αὐτοῦ ; Οἱ κλι-
ματικὴ τῶν χημείων ἡμῶν δὲν κατάρθωσαν νὰ πα-
ραγάγωσι θερμότητα ἀνωτέραν τῶν 2,500—
3000 βαθμῶν, ἀλλὰ τί εἶναι ἡ θερμοκρασία αὕτη
ἐν συγκρίσει, πρὸς τὴν τοῦ πυριφλεγῶς ἀστέρος,
ὅστις ἐξ ἀποστάσεως 148,000,000 χιλιομέτρων
καὶ μόνον διὰ τῆς θερμότητος κατὰ δυσκατομ-
μίρια φορές ἀσθενεστέρας ἐκείνης τὴν ὁποῖαν ἐξα-
κοντίζει, εἶναι εἰσέτι ἱκανὸς νὰ θερμάνῃ τοσοῦτον
ἰσχυρῶς τὸν πλανήτην ἡμῶν ὥστε νὰ δίδῃ εἰς αὐ-
τὸν τὴν ζωὴν καὶ τὴν γονιμότητα ; Ἡ πυκνότης
τῆς περιλαβούσης ἡμᾶς ἀτμοσφαιρας ἀπορροφᾷ τὰ
τέσσαρα δέκατα τῆς εἰς τὴν Γῆν ἀποστελλομένης
θερμότητος τοῦ Ἡλίου, ἐπομένως ἂν δὲν ὑπῆρχεν
ἀτμόσφαιρα, ἢ ὑπὸ τοῦ Ἡλίου ἀποστελλομένη θερ-
μότης εἰς τὴν Γῆν θὰ ἦτο σχεδὸν διπλασία.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΙΖΥΗΝΟΥ

ΤΟ ΑΜΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΜΟΥ

“Άλλην αδελφήν δεν είχαμε παρά μόνον την Άννιώ.

Ήτον η χαϊδευμένη της μικράς ημών οικογενείας και την αγαπώμεν όλοι. “Άλλ’ άπ’ όλους περισσότερο την ήγάπα η μητηρ μας. Είς την τράπεζαν την εκάθιζε πάντοτε πλησίον της και άπό θ,τι είχαμε έδιδε τό καλλίτερον είς εκείνην. Και ένθ’ ημάς μάς ενέδουε χρησιμοποιούσα τά φορέματα του μακαρίτου πατρός μας, διά την Άννιώ ήγόραζε συνήθως νέα.

Ός και είς τά γράμματα δεν την έβίαζεν. “Αν ήθελεν, επήγαιεν είς τό σχολείον, άν δεν ήθελεν, έμενεν είς την οικίαν. Πράγμα τό όποιον είς ημάς διά κανένα λόγον δεν θά επετρέπετο.

“Εξαιρέσεις τοιαύται έπρεπε, φυσικῶ τῶ λόγῳ, νά γενήσουν ζηλοτυπίας βλαβεράς μεταξύ παιδιών, μάλιστα μικρῶν, όπως ημεθα και έγώ και οι άλλοι δύο μου αδελφοί, καθ’ ήν εποχὴν συνέδχιζον ταυτα.

“Άλλ’ ημείς εγνωρίζαμεν, ότι η ένδόμυχος της μητρός ημών στοργή διετέλει άδίκαστος και ίση πρὸς όλα της τά τέκνα. “Ημεθα βέβαιοι, ότι αι εξαίρέσεις εκείναι δεν ήσαν παρά μόνον εξωτερικαι έκδηλώσεις φυσικώτερας τινός εννοίας πρὸς τό μόνον του οικου μας κοράσιον. Και όχι μόνον ανεχόμεθα τάς πρὸς αὐτήν περιποιήσεις άγογγύστως, άλλα και συνετελούμεν πρὸς αύξήσιν αὐτῶν, όσον ήδυνάμεθα.

Διότι η Άννιώ, εκτός ότι ήτον η μόνη μας αδελφή, ήτο κατά δυστυχίαν ανέλαθιν καχεκτική και φιλάσθενος. “Ακόμη και αὐτός ο υστερότοκος του οικου, ο όποιος, ως κοιλιάρφνος, εκδικαιούτο νά καρπούται πλέον παντός άλλου τάς μητρικάς θωπειάς, παρεχώρει τά δικαιώματά του είς την αδελφήν τόσω μάλλον άσμένως, καθόσον η Άννιώ, ούτε φιλόπρωτος ούτε υπεροπτική έγινετο διά τουτο.

“Απ’ εναντίας ήτο πολύ προσηνή πρὸς ημάς και μάς ήγάπα όλους μετά περιπαθείας. Και—πράγμα περίεργον—ή πρὸς ημάς τρυφερότης του κορασίου, αντί νά ελαττώται προϊούσης της άσθενείας του, άπεναντίας ηύξανεν.

“Ενθυμούμαι τους μύρους και μεγάλους αὐτης όφθαλμούς και τά καμαρωτά και σμιγμένα της όφρύδια, τά όποια εφαινοντο τόσω μάλλον μελανώτερα, όσω ώχρότερον έγινετο τό πρόσωπόν της. Πρόσωπον εκ φύσεως ριμβώδες και μελαγχολικόν, επί του όποιου τότε μόνον επεχύνετο γλυκεία τις ήλαρότης, όταν μάς έβλεπεν όλους συνηγμένους πλησίον της.

Συνήθως έφύλλαττεν υπό τό προσκεφάλιόν

της τους καρπούς, ούς αι γειτόνισσαι τῆ έφερον ως άρρωστικόν, και τους έμοίραζεν είς ημάς, επανελθόντας εκ του σχολείου. “Άλλά τό εκάμε πάντοτε κρυφά. Διότι η μητηρ μας ένθύμωνε, και δεν έστεργε νά καταβροχθίζωμεν ημείς ο,τι επεθύμει νά είχε γευθή καν η άσθενής τις κόρη.

“Εν τούτοις η άσθένια της Άννιώς όλονέν εδεινούτο και όλον εν περισσότερο συνεκτρονούντο περι αὐτήν της μητρός μας αι φροντίδες.

“Αφ’ ότου απέθανεν ο πατήρ μας, δεν είχεν εξέλθη της οικίας. Διότι εκήρευσε πολύ νέα και εντρέπετο νά κάμνη χρῆσιν της έλευθερίας, ήτις, και εν αὐτῆ τῆ Τουρκία, ιδιάζει είς πᾶσον πολύτεκνον μητέρα. “Άλλ’ άφ’ ης ημέρας επεσαν η Άννιώ σπουδαίως είς τό στρώμα, έβλεπε την εντροπήν κατά μέρος.

Κάποιοι είχεν άλλοτε παρομοίαν άσθενείαν—έτρεχε νά τον έρωτήσῃ, πῶς έθεραπεύθη.—Κάπου μία γραία κρύπτει βότανα θαυμασίας ιατρικής δυνάμεως,—εσπευδε νά τά εξαγοράσῃ.—Κάποθεν ήλθε ξένος τις, παράδοξος τό εξωτερικόν, η φημιζόμενος διά τάς γνώσεις του,—δεν έδίσταζε νά επικαλεσθῆ την αντίληψίν του. Οί διαβιβασμένοι, κατά τους λαούς, είνε παντογνώσται. Και υπό τό πρόσχημα πτωχοῦ όδοιπόρου κρύπτονται ένίοτε μυστηριώδη όντα, πλήρη υπερφυσικῶν δυνάμεων.

“Ο χονδρός της συνοικίας κουρέυς, αὐτός μάς επισκέπτετο αὐτόκλητος και δικαιωματικῶς. “Ήτον ο μόνος επίσημος ιατρός εν τῆ περιφερείᾳ μας.

“Αμα τον έβλεπον έγώ έπρεπε νά τρέχω είς τον μπακάλην. Διότι ποτέ δεν επλησίαζε την άσθενῆ, πριν η καταπίη τουλάχιστον πηνήντα δράμια ρακής.

—Είμαι γέρος, μωρή, έλεγε πρὸς την ανυπόμονον μητέρα, είμαι γέρος και άν δεν τό τσούξω κομμάτι, δεν βλέπουν καλά τά μάτια μου.

Και φαίνεται, ότι δεν έψεύδετο. Διότι όσω περισσότερον επινεν, τόσον ευκολώτερον ήδύνατο νά διακρίνη ποία είνε η παχύτερα της αὐλής μας όρνιθα, διά νά την λάβῃ άπερχόμενος.

“Η μητηρ μου, άν και έπαυσε πλέον νά μεταχειρίζεται τά ιατρικά του, εν τούτοις τον επλήρωνε τακτικά και άγγύστως. Τουτο μὲν, διά νά μη τον δυσαρεστήσῃ τουτο δέ, διότι πολύ συχνά διασχυρίζετο παρηγορῶν αὐτήν, ότι η πορεία της άσθενείας είνε καλή, και ακριβῶς τοιαύτη, όποιαν εκδικαιούτο νά την περιμένη η έπιστήμη άπό τάς συνταγάς του.

Τό τελευταίον τουτο ήτο δυστυχῶς λαν άληθές. “Η κατάστασις της Άννιώς εβαινεν άργά μὲν και άπαρατήτως, άλλ’ όλονέν επί τά χείρω. Και η παράτασις αὐτη της άορίστου καχεξίας, εκάμνε την μητέρα μας άλλην εξ άλλης.

Πᾶσα νόσος, άγνωστος είς τον λαόν, διά νά

θεωρήθῃ ως φυσικόν πάθος, πρέπει, η νά υποχωρήσῃ είς τάς στοιχειώδεις ιατρικάς του τόπου γνώσεις, η νά επιφέρῃ εντός όλίγου τον θάνατον. Εὐθύς ως παραταθῆ και χρονίσῃ, αποδίδεται είς υπερφυσικάς αίτιας, και χαρακτηρίζεται ως εξωτικόν.

“Ο άσθενής εκάθησεν είς άσχημον τόπον. “Επέρασε νύκτα τον ποταμόν, καθ’ ήν στιγμήν αι Νηρηίδες έτέλουν άόρατοι τά όργιά των. “Εδίασκελίσε μαύρον γάτον, ο όποιος ήτο κυρίως ο έξω άπό τῶ μεταμορφωμένος.

“Η μητηρ μου ήτο μάλλον εύλαθής παρά δεισιδαίμων. Κατ’ αρχάς άπετροπιάζετο τάς τοιαύτας διαγνώσεις, και ήρνείτο νά εφαρμόσῃ τάς προτεινομένης γοητείας, φοβουμένη μη άμαρτήσῃ. “Άλλως τε ο ίερεύς ανέγνωσεν ήδη επί της άσθενούς τους εξορκισμούς του κακού, διά πᾶν ένδεχόμενον. “Άλλά μετ’ όλίγον μετέβαλε γνώμη.

“Η κατάστασις τῆς άσθενούς εδεινούτο. “Η μητρική στοργή ένίκησε τον φόβον της άμαρτίας. “Η θρησκεία έπρεπε νά συμβιβασθῆ με την δεισιδαιμονίαν.

Πλησίον είς τον σταυρόν, επί του στήθους της Άννιώς, εκρέμασεν εν χαμαγλί, με μυστηριώδεις άραβικάς λέξεις.

Τά άγιάσματα διεδέχθησαν αι γοητείας και μετά τά εύχολόγια των ίερέων ήλθον τά σαλαβάτια των μαγιστῶν.

“Άλλ’ όλα παρήρχοντο είς μάτην.

Τό παιδίον εκειροτέρευεν άδιακόπως, και η μητηρ μας έγινετο όλονέν άγνώριστος. “Ενόμιζες, ότι ελησμόνησε πῶς είχε και άλλα τέκνα.

Ποίος μάς έτρεφε, ποίος μάς έπλυνε, ποίος μάς έμβάλωνεν ημάς τά άγάρια, ούτε ήθελε καν νά τό γνωρίζῃ.

Μία Σοφηδιώτισσα γραία, πρὸ πολλῶν ήδη ετών παρασιτούσα εν τῶ οικῳ μας, εφρόντιζε περι ημών, εφ’ όσον τῆ τό επέτρεπεν η μαθουσαίλιος αὐτης ηλικία.

Την μητέρα μας δεν την έβλέπομεν ένίοτε ολοκλήρους ημέρας.

Πότε επήγαινε νά δέσῃ μιαν λωρίδα άπό τό φόρεμα της Άννιώς επί θαυματουργοῦ τινος τόπου, με την έλπίδα, ότι θά δεθῆ και τό κακόν μακρᾶν της πασχούσης, πότε μετέβαινεν είς τάς πλησιοχώρους εκκλησίας, των όποιων κατά τύχην έτελείτο η μνήμη, κομιζουσα λαμπάδα λιτρίνου κηροῦ, χυμένην ιδίαις αὐτης χερσί, και ίσην ακριβῶς πρὸς της άσθενούς τό άνάστημα. Πλὴν όλα, όλα ταυτα άπέβαινον άνωφελη. “Η άσθένια τῆς πτωχῆς μας αδελφῆς ήτον άνίατος.

“Όταν εξηγηθήθησαν πλέον όλα τά μέσα και όλα τά ιατρικά έδοκιμάσθησαν, τότε προσήλθομεν είς τό έσχατον καταφύγιον είς παρομοίας περιστάσεις.

“Η μητηρ μου εσήκωσε τό μαραμένον κορά-

σιον είς την άγκάλην της και τό έφερεν είς την εκκλησίαν. “Εγώ και και ο μεγαλύτερός μου αδελφός εφορτώθημεν τά στρώματα και ήκολούθησαμεν κατοπιν. Και εκει, επί των καθύργων και ψυχρῶν πλακῶν, πρὸ της εικόνας της Παναγίας, έστρώσαμεν και επλαγιάσαμεν τό γλυκύτερον αντικείμενον των μεριμνῶν μας, την μιαν και μόνην μας αδελφήν!

“Όλος ο κόσμος τό έλεγεν, ότι είχεν εξωτικόν. “Η μητηρ μου δεν άμφέβαλλε πλέον περι τουτου, και αὐτῆ η πάσχουσα ήρχισε νά έννοῆ.

“Επρεπε λοιπόν νά μείνῃ σαραντα ημερονύκτια εντός της εκκλησίας, πρὸ του άγιου βήματος, ένώπιον της Μητρός του Σωτήρος, εμπειστευμένη είς μόνον τό έλεος και τους εικτιρμοὺς αὐτῶν, ίνα σωθῆ άπό τό σατανικόν πάθος, τό όποιον έμφωλεῦσαν, ήλθε τόσον άμειλίτως τό τρυφερόν της ζωῆς αὐτης δένδρον.

Σαραντα ημερονύκτια. Διότι μέχρι τοσοῦτου ήμπορεί νά άντισταθῆ η τρομερά ισχυρογνωμοσύνη των δαιμονίων είς τον άόρατον πόλεμον μεταξύ αὐτῶν και της θείας χάριτος.

Μετά την διορίαν ταύτην τό κακόν ήττάται και υποχωρεί κατῃσχυμένον. Και δεν λείπουν διηγήσεις, καθ’ ός οι πάσχοντες αισθάνονται εν τῶ οργανισμῶ των τους τρομερούς σφαδασμούς της τελευταίας μάχης, και βλέπουν τον έχθρόν αὐτῶν φεύγοντα εν παραδόξῳ σχήματι, πρὸ πάντων, καθ’ ήν στιγμήν διαβαίνουσι τά “Άγια, η εκφωνεῖται τό «Μετά φόβου».

Εὐτυχῆς αὐτοί, άν έχωσι τότε αρκετάς δυνάμεις ν’ άνεξωσιν είς τους κλονισμούς του άγώνος. Οί αδύνατοι συντρίθονται υπό τό μέγεθος του εν αὐτοῖς τελουμένου θαύματος. “Άλλά δεν μετανοοῦσι διά τουτο. Διότι άν χάνουν την ζωήν, τουλάχιστον κερδαίνουν τό πολυτιμότερον. Σώζουν την ψυχήν των.

Οὐχ ήττον τοιαύτη τις ένδεχομένη περίπτωσης ένέβαλλεν είς μεγίστας ανησυχίας την μητέρα ημών, ήτις, μόλις ετοποθετήσαμεν την Άννιώ, και ήρχισε νά την έρωτᾶ περιφροντίς πῶς αισθάνεται τον έαυτόν της.

“Η ίερότης του τόπου, η θέα των εικόνων, η ευωδία του θαύματος επέδρασαν, φαίνεται, εννοικῶς επί του μελαγχολικου της πνεύματος. Διότι, εὐθύς μετά τάς πρώτας στιγμάς, εκήρευσε και ήρχισε νά άστεΐζεται με ημάς.

—Πστον άπό τους δύο θέλεις νά παίξετε μαζί; την ήρώτησε τρυφερῶς η μητηρ μου—τον Χρηστάκη, η τό Γιωργί;

“Η άσθενής έρριψε πρὸς την λαλούσαν πλάγιον άλλ’ εκφραστικόν βλέμμα, και ως άν επέπληγτεν αὐτήν διά την πρὸς ημάς άδιαφορίαν, τῆ άπήνησεν, άργά και μετρημένα.

—Ποῖον άπό τους δύο θέλω; Κανένα δεν θέλω χωρίς τον άλλο. Τά θέλω όλα τά αδέρφια μου, όσα και άν έχω.

Ἡ μήτηρ μου συνεστάλη καὶ ἐσιώπησεν.

Μετ, ὀλίγον ἔφερε καὶ τὸν ὀλομικρον ἀδελφόν μου εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλὰ μόνον διὰ τὴν πρῶτην ἐκείνην ἡμέραν.

Τὸ ἐσπέρας ἀπέπεμψε τοὺς ἄλλους δύο, καὶ ἐκράτησε μόνον ἐμὲ πλησίον της.

Ἐνθυμοῦμαι ἀκόμα ὅποιαν ἐντύπωσιν ἔκαμεν ἐπὶ τῆς παιδικῆς μου φαντασίας ἡ πρώτη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διανυκτερεύουσα.

Τὸ ἀμυδρὸν φῶς τῶν ἐμπροσθεν τοῦ εἰκονοστασίου λύχνων, μόλις ἐξαρκούν νὰ φωτίξῃ αὐτὸ καὶ τὰς πρὸ αὐτοῦ βαθμίδας, καθίστα τὸ περιήμιας σκότος ἐτι ὑποπτότερον καὶ φοβερώτερον, παρὰ ἐὰν ἤμεθα ὅλως διόλου εἰς τὰ σκοτεινά.

Ὅσάκις τὸ φλογίδιον μιᾶς κανδύλας ἔτρεμε, μοὶ ἐφαίνετο, πῶς ὁ Ἅγιος ἐπὶ τῆς ἀπέναντι εἰκόνας ἤρχισε νὰ ζωντανεύῃ, καὶ ἐσάλευε, προσπαθῶν ν' ἀποσπασθῇ ἀπὸ τὰς σανίδας, καὶ καταβῆ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, μετὰ τὰ φαρδύα καὶ κόκκινά του φορέματα, μετὰ τὸν στέφανον περὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ μετὰ τοὺς ἀτνεὶς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ ὄχρου καὶ ἀπαθοῦς προσώπου του.

Ὅσάκις πάλιν ὁ ψυχρὸς ἀνεμὸς ἐσύριζε διὰ τῶν ὑψηλῶν παραθύρων, σειῶν θορυβωδῶς τὰς μικρὰς αὐτῶν ὑάλους, ἐνόμιζον, ὅτι εἰ περὶ τὴν ἐκκλησίαν νεκροὶ ἀνερχοῦντο τοὺς τοίχους καὶ προσεπάθουν νὰ εἰσδύσωσιν εἰς αὐτήν. Καὶ τρέμων ἐκ φόβου, ἐβλεπον ἐνίστο ἀντικρῦ μου ἕνα σκελετόν, ὅστις ἤπλωε νὰ θερμάνῃ τὰς ἀσάρκου; του χεῖρας ἐπὶ τοῦ μαγαλλίου, τὸ ὅποιον ἔκαμε πρὸ ἡμῶν.

Καὶ ὅμως δὲν ἐτόλμων νὰ δηλώσω οὐδὲ τὴν παραμικροτέρην ἀνησυχίαν. Διότι ἠγάπων τὴν ἀδελφὴν μου, καὶ ἐθεώρουν μεγάλην προτίμησιν νὰ ἤμαι διαρκῶς πλησίον της καὶ πλησίον τῆς μητρὸς μου, ἧτις χωρὶς ἄλλο θὰ με ἀπέστελλον εἰς τὸν οἶκον, εὐθὺς ὡς ἤθελεν ὑποπτευθῆ ὅτι φοβοῦμαι.

Ἐπίπερον λοιπὸν καὶ κατὰ τὰς ἐπομένους νύκτας τὰς φρικασίας ἐκείνας μετὰ ἀναγκαστικῆς στωϊκότητος καὶ ἐξετέλουν προθύμως τὰ καθήκοντά μου, προσπαθῶν νὰ καταστῶ ὅσον τὸ δυνατόν ἀρεστότερος.

Ἦναπτον πῦρ, ἔφερον νερόν καὶ ἐσκοῦπιζα τὴν ἐκκλησίαν, ὅταν ἦτο καθημερινή. Τὰς ἑορτὰς καὶ Κυριακάς, κατὰ τὸν ὄρθρον ἐχειραγώγουν τὴν ἀδελφὴν μου, νὰ σταθῇ κάτω ἀπὸ τὸ εὐαγγέλιον, τὸ ὅποιον ἀνεγίνωσκεν ὁ λειτουργὸς ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης. Κατὰ τὴν λειτουργίαν, ἤπλωνα χαμζὶ τὸ χράμι, ἐπὶ τοῦ ὀποίου ἐπιπτεν ἡ ἀσθενὴς πρόμυτα, διὰ νὰ περάσουν τὰ Ἅγια ἀπὸ ἐπάνω της. Κατὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν, ἔφερον τὸ προσκέφαλόν της ἐνώπιον τῆς ἀριστερᾶς τοῦ Ἱεροῦ θύρας, διὰ νὰ γονατίξῃ ἐπ' αὐτοῦ, ὡς ποῦ νὰ ξεφορέσῃ ὁ παπᾶς ἐπάνω της καὶ νὰ τῆς σταυρώσῃ τὸ πρόσωπον μετὰ τὴν Λόγχην, ψιθυρίζων τὸ «Σταυρωθέντος σου, Χριστέ, ἀνη-

ρέθῃ ἡ τυραννίς, ἐπατήθη ἡ δύ' αμὶς τοῦ Ἐχθροῦ, κτλ».

Καὶ εἰς ὅλα ταῦτα με παρηκολούθει ἡ πτωχὴ μου ἀδελφὴ μετὰ τὴν ὄχρᾶν καὶ μελαγχολικὴν της ὄψιν, μετὰ τὸ ἀργὸν καὶ ἀβέβαιον βῆμά της, ἐλκύουσα τὸν οἶκτον τῶν ἐκκλησιαζομένων καὶ προκαλοῦσα τὰς εὐχὰς αὐτῶν ὑπὲρ ἀναρρώσεώς της· ἀναρρώσεως, ἧτις ὀυστυχῶς ἤρχει νὰ ἐπέλθῃ.

Ἀπ' ἐναντίας, ἡ ὑγρασίς, τὸ ψῦχος, τὸ ἀσύνηθες καὶ, μετὰ τὸ ναί, φοικαλέον τῶν ἐν τῷ ναφὶ διανυκτερεύσεων δὲν ἤρχησαν νὰ ἐπιδράσῃ βλαβερῶς ἐπὶ τῆς ἀσθενείας, τῆς ὁποίας ἡ κατάστασις ἤρχισε νὰ ἐμπνέῃ τὴν τὸς ἐσχάτους φόβους.

Ἡ μήτηρ μου τὸ ἐνόησε, καὶ ἤρχισε, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἐκκλησίᾳ νὰ δεικνύῃ θλιβερὰν ἀδιαφορίαν πρὸς πᾶν ὅ,τι δὲν ἦτο αὐτῇ ἡ ἀσθενής. Δὲν ἤνοιγε τὰ χεῖλη της πρὸς οὐδένα πλέον, εἰμὴ πρὸς τὴν Ἀννίω καὶ πρὸς τοὺς ἄγιους, ὅσάκις ἐπροσηύχετο.

Μίαν ἡμέραν τὴν ἐπλησίασα ἀπαρκήρητος, ἐνφ' ἔκλειε γονυπετὴς πρὸ τῆς εἰκόνας τοῦ Σωτῆρος.

— Πάρε μου ὅποιον θέλεις, ἔλεγε, καὶ ἄφησέ μου τὸ κορίτσι. Τὸ βλέπω πῶς εἶ εἰς γὰ νὰ γίνῃ. Ἐνθυμήθηκες τὴν ἀμαρτίαν μου καὶ ἐβάλληκες νὰ μοῦ πάρῃς τὸ παιδί, γὰ νὰ με τιμωρήσῃς. Εὐχαριστῶ σε, Κύριε!

Μετὰ τινὰς στιγμὰς βαθεῖς σιγῆς, καθ' ἣν τὰ ἔακρυά της ἠκούοντο στάζοντα ἐπὶ τῶν πλακῶν, ἀνεστέναζεν ἐκ βάθους καρδίας. ἔλιστασεν ὀλίγον, καὶ ἔπειτα ἐπρόσθεσεν.

— Σοῦ ἔφερα δύο παιδιὰ μου στὰ πόδια σου... χάρισέ μου τὸ κορίτσι!

Ὅταν ἤκουσα τὰς λέξεις ταύτας, παγερὰ φρικασίας διέτρεξε τὰ νεῦρά μου καὶ ἤρχισαν τὰ αὐτιά μου νὰ βοῖζουν. Δὲν ἠδυνήθην ν' ἀκούσω περιπλέον. Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν εἶδον, ὅτι ἡ μήτηρ μου, καταληφθεῖσα ὑπὸ φοβερᾶς ἀγωνίας, ἐπιπτεν ἀδρανῆς ἐπὶ τῶν μαρμάρων, ἐγὼ ἀντὶ νὰ δράμω πρὸς βοήθειάν της, ἐπωφελήθην τῆς εὐκαιρίας νὰ φύγω ἐκ τῆς ἐκκλησίας τρέχων ὡς ἐξαλλος καὶ ἐκβάλλων κραυγὰς, ὡς ἐὰν ἠπέλει νὰ με συλλάβῃ ὄρατος αὐτὸς ὁ Θάνατος.

Οἱ ὀδόντες μου συνεκρούοντο ὑπὸ τοῦ τρόμου, καὶ ἐγὼ ἔτρεχον καὶ ἀκόμη ἔτρεχον. Καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἐνοήσω, εὐρέθην ἔξαφνα μακρὰν, πολὺ μακρὰν τῆς ἐκκλησίας. Τότε ἐστάθην νὰ πάρω τὴν ἀναπνοὴν μου, καὶ ἐτόλμησα νὰ γυρίσω νὰ ἰδῶ ὀπίσω μου. Κανείς δὲν μ' ἐκυνήγει.

Ἦρχισα λοιπὸν νὰ συνέρχωμαι ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ ἤρχισα νὰ συλλογίζομαι.

Ἀνεκάλεσα εἰς τὴν μνήμην μου ὅλας τὰς πρὸς τὴν μητέρα τρυφερότητας καὶ θωπείας μου. Προσεπάθησα νὰ ἐνθυμηθῶ μήπως τῆς ἐπαισιᾶ ποτε, μήπως τὴν ἀδίκησα, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθην.

(Ἐπεται συνέχεια)

ANEXY TITLOY

Παράδοξος συλλογὴ

Ἡ Ἰταλικὴ ἐφημερίς «Ἡγὼ τοῦ τύπου» ἔκαμεν ἐσχάτως ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Πάπα Λέοντος XIII περιεργωτάτην συλλογὴν. Συνέλεξε δηλαδὴ ὅλα τὰ ἄρθρα τῶν ἐφημερίδων τοῦ κόσμου ὅλου, τὰ γραφέντα ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ θανάτου τοῦ πάπα. Ἐννοεῖται ὅτι συνέλεξε μόνον τὰ πρωτότυπα, μὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰ ἀναδημοσιευθέντα ἀπὸ ἄλλας ἐφημερίδας.

Ἡ συλλογὴ λοιπὸν αὕτη περιλαμβάνει οὐχὶ ὀλιγώτερα τῶν 12,000 ἄρθρων ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν, δι' ὧν ἐσχηματίσθησαν ἐννέα ὀγκώδεις τόμοι, ἐν οἷς ἀντιπροσωπεύονται ὅλα τὰ ἔθνη. Φυσικὰ ἡ Ἰταλία κοτέχει τὰ πρωτεῖα διὰ 370 ἐφημερίδων διαφόρων. Ἐἶτα ἔρχονται: Ἡ Γαλλία μετὰ 252, ἡ Ἑλβετία μετὰ 210, ἡ Αὐστρουγγαρία μετὰ 190, ἡ Γερμανία μετὰ 150, ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Ἀμερικὴ μετὰ 120 ἡ Ἰσπανία καὶ ἡ Πορτογαλία μετὰ 100 ἡ Ρωσία μετὰ 80 κ.τ.λ.

Σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ συλλογῇ ταύτῃ περιλαμβάνονται ἐφημερίδες Ἰαπωνικαί, Σινικαί, καὶ Ἰνδικαί.

*

— Ἐφημερίς τις ἐν Βιέννῃ γράφει τὸ ἐξῆς νόστιμον συμβάν.

Ἐν τινὶ μικρᾷ πόλει τῆς Αὐστρίας, πτωχὸν τι παιδίον ἔρριξε εἰς τὸ ταχυδρομεῖον ἐν δευτέρῳ, τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων, μετὰ τὴν ἐπιγραφὴν.

Πρὸς τὸν

Ἀγαθὸν Θεὸν

Εἰς τὸν Οὐρανὸν

«Ὅπισθεν δὲ ἐξήτει διὰ τὰ Χριστούγεννα, πληθὺν δώρων.

Εἰς τὸ ταχυδρομεῖον οἱ ὑπάλληλοι ἐξεπλάγησαν οὐκ ὀλίγον, ἐκ τοῦ περιέργου τούτου δευτέρου. Ἐν τούτοις ἀντὶ νὰ τὰ θέσουν μεταξὺ τῶν ἀζητητῶν, τὸ ἐπέστρεψαν εἰς τὸν ἀποστολέα μετὰ τὴν σημείωσιν.

«Δὲν ὑπάρχει τοιαύτη πίστῶσις εἰς τὸν προὔπολοισμόν. «Ἅγιος Πέτρος».

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ἡ καρδία τῆς γυναίκος δὲν εἶναι παράδοξον, ὅτι ὁμοιάζει πρὸς χιόνα, διότι ἅμα ὡς ρυπανθῇ μεταβάλλεται ὅπως αὕτη εἰς βόρβορον.

Εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς χίλιοι ἠττώνται ἐπὶ ἐνὸς νικῶντος καὶ οὐδείς νικητῆς ἀπέναντι τοῦ χάρου.

— Ὅποια διαφορὰ μεταξὺ νέου καὶ γέροντος;

— Ὅτι ὁ μὲν προσδοκᾷ ζωὴν, ὁ δὲ θάνατον.

Ὁ πρῶτος βαδίζει στερεῶς, ὁ δὲ τρικλιζων.

Ὁ νεὸς ἀνοίγει τὸ βιβλίον του, ὁ δὲ γέρων τὸ κλείει.

Μία μόνη ὑπάρχει εὐτυχία, ἡ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος.

Μία δὲ μόνη παρηγορία, ἡ τῆς ἐργασίας.

Καὶ μὴ μόνη ἀπόλαυσις, ἡ τοῦ καλοῦ.

Ἐκείνη (μετὰ πολὺ ἐνδιαφέρον).

— Ἐ! Ἦλθε νὰ σούσης τὴ φωτιά;

Ἐκεῖνος (χωρὶς ἐνδιαφέρον)

— Ποιὰ φωτιά! Οὐτε ἀναψε καθόλου. Ἀπάνω εἶνε ὁ κύριος ἀξιωματικός;

ΕΥΤΡΑΠΕΔΑ

Εἰς ἰατρόν, ἐπισκέπτεται χωρικὸν ἀσθενῆ καὶ ἀφοῦ τὸν ἐξήτασε τοῦ ἔγραψε μίαν συνταγὴν, ἣν ἐχειρίζων εἶπε.

— Ἴδου τί θὰ πάρῃς αὔριον τὸ πρωῖ. Ὁ δυστυχὴς χωρικός, ἐννοῶν νὰ ἐκπληρώσῃ κατὰ γράμμα τὴν ἐντολὴν τοῦ ἰατροῦ, τὴν ἐπομένῃν λίαν πρωῖ, κατέπιε τὴν συνταγὴν!

×

Τὸ τέλος μιᾶς συνομιλίας.

— Βρὲ ἀδελφε δὲν πιστεύεις τίποτε; Εἶμαι βλάκας ποῦ κάθημαι καὶ σοῦ ὁμιλῶ.

— Μά, φίλε μου, ἐγὼ δὲν ἀντιλέγω εἰς τίποτε!

×

Εἰς δυστυχῆσαι ποιητῆς ἠθέλησε νὰ αὐτοκτονήσῃ καὶ καθὼς ὅλοι, ἔστειλε καὶ αὐτὴς μικρὰν τινα ἐπιστολὴν πρὸς τὸν πιστότερον φίλον του, ἐν ἣ ἔγραψε.

Φίλτατε

Αὐτοκτονῶ διότι ἐβαρύνθην τὴν ζωὴν μου. Ὅταν θὰ ἀναγιγνώσκῃς τὰς γραμμὰς ταύτας ἐγὼ δὲν θὰ ὑπάρχω ἐν τῇ ζωῇ.

ὁ φίλος σου Κ.

Καὶ ἐν ὑστερογράφῳ προσέθηκεν:

Φύλαξέ μου τὰς ἐφημερίδας, ἔσαι θὰ γράψουν περὶ τῆς αὐτοκτονίας μου.

×

Εἰς τὸ δικαστήριον.

Ὁ Πρόεδρος — Ὁ κύριος λέγει ὅτι τὸν ἐκτύπησεν μετὰ μίαν φιάλην γεμάτην κρασί.

Παρ' ὀλίγον νὰ τὸν σκοτώσῃς.

Ὁ κατηγορούμενος — Κύριε πρόεδρε, αὐτὸ τὸ κρασί δὲν κάνει κακὸ. Εἶναι παλιὸ, δέκα χρονῶν!

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

122. Λένιγμα.

Γράμμα φιλε μου ἂν λάθῃς
κέπειτα ἂν προσθέσῃς
μιὰ γνωστή ἀντωνυμία
τότε, λῦτα μου, θά ἔχῃς
σκευός τι οἰκιακόν
χρησιμώτατον, γνωστόν.

123. Λένιγμα.

Πράγμα νόστιμον στήν γεύσιν
καί στήν ὄρεσιν ἐπίσης
εἶνε δταν ὅπως ἔχει
ἐμπροσθέν σου τ' ἀντικρύσης.

Ἄλλ' ἂν ὅμως φιλε λῦτα,
θέλεις τ' ἀποκεφαλίσαι
ἐκ παθήματος στρατοῦ
θλον ἔθνος θά θρηνήσῃ.

124. Λένιγμα.

Ἀπρόσωπον ῥῆμα
καί λέξις γνωστή σου
τήν ὅποιαν θυμάσαι
δταν τῶς τὸ φαί σου.

Σχηματίζουνε κάποια
γνωστή πατσαβούρα
ποῦ γυρίζει τόν κόσμο
αἰώνιως σάν σβούρα.

125. Γρίφος.

Μ Φ Γη Σγάχυ ἕως

126. Φιρδην—Μύγδην.

Σας — παγῶα — λοιπυ

127. Γρίφος.

Πᾶν τότε = αἰών οἶος

128. Ἑλλειποσύμφωνον

Ο — ε ω — ε ι — ε ο —

129. Φωνηεντέλιπον.

— χλμς — ν — νδμ

ΚΑΦΕΝΕΙΟΝ & ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ

Β. ΡΗΓΟΥ

ΕΝ ΝΕΩΙ ΦΑΛΗΡΩΙ

Τὸ κατάστημα δέχεται οἷας δειπότε παραγγελίας.

ΜΕΓΑ

ΑΔΑΝΤΟΠΟΙΕΙΟΝ & ΚΡΕΟΠΟΛΕΙΟΝ

Ι. ΜΗΛΙΟΥ

Ἐν τῇ Ν. Ἀγορᾷ

Εὐθυνία, τιμῆτης, καθαριότης καὶ περιποιήσις
ἄκρα. Πωλοῦνται καὶ διάφορα ἄλλα εἶδη.

ΟΛΟΙ ΕΙΣ ΤΟΥ ΜΗΛΙΟΥ

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ

ΓΕΩΡ. & ΧΡΗΣ. ΓΩΓΟΥ

Εἶνε τὸ ἀρχαιότερον ἀτμοκίνητον ἐργοστάσιον
Χαλβαδοποιτίας καὶ Ζαχαροπλαστικής
Εἰδικὴ κατασκευὴ κομψέτων καὶ καρπῶν κτλ.

18 Καλαμιώτου, Ἀθήναι.

ΒΙΒΛΙΟΚΑΤΑΛΟΓΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ 146

	Σελ.	Δρ.
Ἰταλοελληνικόν Λεξικόν Π. Μ. Περίδου	1028	9.50
Γερμανοελληνικόν Λεξ. Ἐμ. Δρακοπούλου	976	9.50
Ἑλληνογερμανικόν Λεξικόν Χρ. Χαμαδά	952	9.50
Ἀγγλοελληνικόν Λεξικόν Γ. Ἀλεξάνδρου	1060	8.50
Ἑλληνοαγγλικόν Λεξικόν » »	912	8.50
Γαλλοελλην. Λεξ. Θ. Κυπρίου (δίτομον)	2288	14.50
Ἑλληνογαλ. Λεξ. » »	1568	14.50
Ὀμηρικόν Μέγα Λεξικόν Ι. Πανταζίδου	1000	7.50
Λατινοελληνικόν Λεξικόν Σ. Κουμανούδη	1248	8.50
Ἀγγλικὴ Μέθοδος ἀνευ διδασ. X. de Bouge	712	6.50
Γαλλικὴ Μέθοδος » » »	968	8.50
Ἰταλικὴ Μέθοδος » » »	592	6.50
Γερμανικὴ Μέθοδος » » Sanderson	248	3.50
Ἀγ. Διάλ. μετὰ προφορᾶς Ν. Κοντοπούλου	152	2.00
Γαλλικοὶ Διάλογοι μετὰ προφορᾶς μικροὶ	160	1.00
Ἀγγλικοὶ Διάλογοι μετὰ προφορᾶς μικροὶ	160	1.00
Ἠχώ τοῦ Λονδίνου	128	1.00
Ἠχώ τῶν Παρισίων	176	1.50
Γραμματικὴ τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης	160	2.00
Ἀγγλικόν Ἀλφαβητάριον Α. Γεωργιάδου	49	75
Γερμανικοὶ Διάλογοι δι' ἑλ. χαρακτήρων	128	1.25
Γερμανικὴ Γραμματικὴ Χρ. Χαμαδά	128	2.00
Ἰταλικόν Ἀλφαβητάριον	48	0.75

Τ' ἀνωτέρω βιβλία ἀποστέλλονται παντὶ τῷ αἰτοῦντι
ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν ἅμα τῇ λήψει τοῦ ἀντι-
τίμου. Διὰ τὸ ἔξωτερ. αἱ τιμαὶ εἰς φρ. χρ.

Προσεχῶς ἐκδοθήσονται οἱ ἄθλοι τοῦ Β. Οὐγῶκ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ,"

Δ. Π. Κων)πολιν. Δελτάριον ἐλήφθη. Ζητού-
μεναι ἀποδείξεις ὀποσταλήσονται.—Π. Ν. Β. Τρί-
πολιν. Ἐπιστολὴ ὡς καὶ συνδρομὴ ἐλήφθησαν. Εὐ-
χαριστοῦμεν πολὺ. Ταχυδρομικῶς γράφομεν.—Κ. Ν.
Ναύπλιον. Τὰ φωτογραφικὰ θά ἐξακολουθήσουν
ἀκόμη ἐπὶ τινα φυλλάδια μόνον.—Γ. Δ. Κων)πο-
λιν. Δελτάριον ἐλήφθη. Λεξικόν Ἑγκυκλοπαιδικόν
προσεχῶς.—Γ. Τ. Ἰοάννεσβουργ. Δελτάριον
ἐλήφθη. αἱ Ἀτθίδες δὲν ἐκυκλοφόρησαν παρὰ εἰς
80 ἀντίτυπα. Δηλαδὴ ἐν στενῷ κύκλῳ. Μετάλια Μο-
κεδονίας δὲν ἐκόπησαν, ὡς μᾶς γράφετε.—Π. Γ.
Ἀνδρίτσαιναν. Ἐπιστολὴ ὡς καὶ συνδρομὴ
ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ. Φύλλα ἀπεστάλη-
σαν.—Κ. Δ. Κ. Ἀἰβαλί. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη.
Προσεχῶς γράφομεν.—Κ. Π. Ἰοάννεσβουργ.
Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Προσεχῶς θά ἔχετε ἀπάντησιν.
Νομίζω ὅμως ὅτι παρεξηγήθημεν.—Ε. Ι. Κάϊρον
Ἐπιθυμία σας ἐξετελέσθη.—Κ. Φ. Σουλινᾶ. Ἐλή-
φθη δελτάριόν σας. Μεγάλως ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ ἐν-
ταῦθα ἀφίξει σας. Σᾶς ἀναμένομεν.—Ι. Κ. Γ. Κα-
βάλλα. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Προσεχῶς γράφο-
μεν.—Ν. Δ. Ν. Βῶλον. Ἐλαβὼν βραχεῖαν. Πολὺ
ἐλυπήθημεν μὲ γράφομενα Ἐλπίζομεν ὅτι θέλει τρα-
πεῖ ἐπὶ τὰ βέλτιον ἢ κατάστασις αὐτῆ.—Δ. Β. Ὁ-
σμάναγα Πύλοσ.—Ἐχει καλῶς. Συμμορφού-
μεθα μὲ παραγγελίαν σας.—Σ. Τ. Βῶλον. Ἐχει
καλῶς. Ταχυδρομικῶς λαμβάνετε παραγγελίας σας.—
Ε. Μ. Κ. Τρίπολιν. Πολὺ εὐχαρίστας. Ἀναμεί-
νομεν λοιπόν.